

Plačnina plačana v gotovini

DOMOLJUB

ŠTEV. 11.

V LJUBLJANI, DNE 16. MARCA 1932

LETO 45

Cena 18 Din za celo leto, Za 11. izdajstvo 60 Din, Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljub« v Ljubljani

Anton Sušnik:

Kmet in dajatve

Največji revež je danes naš kmet. To priznavajo danes zastopniki vseh stanov. Tudi ti, ki so včasih kmeta gledali bolj od zgoraj dol in so mu le malokdaj privoščili prijazno besedo. — Kmeta je treba rešiti. Za našega malega kmeta je treba davke znižati. Tudi to priznavajo danes vsi. To je priznal tudi finančni minister ne samo v svojem govoru o priliki proračunske razprave v narodni skupščini, ampak še boli s tem, da je predložil parlamentu zakonski predlog za spremembo davčnega zakona.

V kratkem bo torej narodna skupščina odločila, za koliko naj se znižajo neposredni davki. Zato hočem na kratko opozoriti na gospodarske razmere, v katerih je živel naš kmet takrat, ko se je sklepalo v bivšem parlamentu o sedanjem davčnem zakonu in pa na razmere, v katerih živi naš kmet danes, ko se razpravlja v narodni skupščini o spremembi davčnega zakona. Iz tega bo lahko zaključiti, kako naj bi se danes davčni zakon spremenil.

Zakon o neposrednih davkih je bil predložen narodni skupščini v proračunskem letu 1926-27 ter je bil sprejet dne 7. februarja 1928. Takoj naslednji dan ga je kralj podpisal in je s tem stopil tudi v veljavo.

Od takrat pa do današnjega dne se je odmerjal zemljiški davek na podstavi katastrskega čistega dohodka, čigar denarna vrednost se je določila na podlagi zemljiškega donosa iz l. 1925-26. Po § 20. sečanjega davčnega zakona je namreč določeno, da se mora denarna vrednost dohodka ugotoviti po cenah kmetijskih pridelkov v času od dne 1. julija 1925 do dne 30. junija 1926. Tako se je takrat določil katastrski čisti donos, ki je še danes merodajen za odmerjenje zemljiškega davka. Na podlagi cen kmetijskih pridelkov iz l. 1926 se torej še danes plačuje zemljiški davek. Osnovni zemljiški davek je znašal do l. 1931 12% od katastrskega čistega donosa, do l. 1931 12% od katastrskega čistega donosa, do l. 1931 12% od skupnega katastrskega čistega dohodka od 1000 Din dalje.

Kako visoko je odmerjen katastrski čisti donos, oziroma po njem davčna osnova, je važno ne samo radi zemljiškega davka, ampak predvsem radi samoupravnih doklad, ki se pobirajo od osnovnega zemljiškega davka. Od dopolnilnega davka se avtonomne doklade ne pobirajo.

Ce hočemo presoditi, ali je nekdanji katastrski čisti donos (iz l. 1925-26) danes še primeren za odmero zemljiškega davka, moramo ugotoviti razloček med cenami kmetijskih pridelkov l. 1926 in pa med cenami leta 1931. Naj govorijo suhe številke!

	Cene v dinarjih		Padec cen v %
	l. 1926	l. 1931	
Pšenica	3.00—3.55	1.22—1.80	50—55
rž	2.40	1.50—1.85	30—35
koruza	2.00	1.20—1.75	40—50
oves	1.80—2.15	1.42—1.55	40—50
krompir	1.50—2.00	0.45—1.20	50—60
čebula	1.50—3.50	0.30—1.25	50—65
sadje	1.00—4.00	0.80—1.20	60—70
Vino, srednje dobro			
mešano	5.50—7.00	2.00—3.00	60—70
sortirano	6.00—9.00	3.00—5.00	60—70
Stavbni les (okrogli) m ³	225—260	120—130	40—45
Stavbni les (tesan) m ³	240—260	140—150	40—45
Kurivo (klafta 4 m ³)	450—520	270—330	35—40

Cene žitaricam so torej od l. 1926 do 1931 padle 30—35%, cene krompirja, čebule in sadja 40—60%, cene lesa 40—45% in cene vina 40—70%. V isti meri se je zmanjšal tudi dohodek od zemljišča ter bi se temu primerno moral znižati katastrski čisti donos.

Da bo gospodarska slika še bolj popolna, naj navedem še cene živine in prašičev:

	Cene v dinarjih		Padec cen v %
	l. 1926	l. 1931	
Voli	8.00—12.00	4.50—6.00	45—50
krave	7.00—9.00	2.00—3.00	70
biki	8.00—10.00	3.00—5.00	55
teleta	12.00—16.00	4.50—7.00	60—65
svinje, žive	10.00—13.00	6.00—7.00	40—45
zaklane	17.00—18.00	9.00—11.00	40—45

Od l. 1926 do 1931 so se potemtakem cene živine znižale za 60—65% in cene svinjam za 40—45%. Če dodamo zraven še to, da je v tem času tudi perutnina zgubila v ceni 40 do 45% in da so se tudi jajca in mleko pocenila za 30—35%, potem je gospodarska slika precej popolna in dovolj žalostna.

Kmet je danes pri svojem gospodarstvu glede dohodkov najmanj 50% na slabšem, kakor je bil l. 1926. Osnova za odmero zemljiškega davka pa je še vedno ista, kakor je bila 1926. Zato je znižanje katastrskega čistega donosa, oziroma znižanje zemljiškega davka zelo nujno in potrebno.

Tistim, ki se treznosti boje

Ko je »Domoljub« prinašal vabilo na treznostni kongres, nekaterim ni bilo to nič kaj všeč. Slišali so se celo glasovi: »Vino mi leži v kleti, nobenega kupca ni, zdaj pa še »Domoljub« vabi na treznostni kongres, — kar nazaj ga bom poslale«

To je morda kdo rekel v nevolji, ker ne more prodati vina, nazaj pa »Domoljub« zaradi tega menda nobeden ni poslal. »Domoljub« želi ostati prijatelj z vsemi svojimi naročniki in nikomur ne želi škodovati. Zato je potrebno, da se z onimi, ki se treznosti boje, malo razgovorimo. Morda se bomo vendar razumeli in pobotali.

Na prvi pogled res vinogradnikom delo za treznost ne more biti posebno všeč. Hudo je, če vino v kleti leži, kupca pa od nikoder ni. Čim manj bodo pa ljudje pili, tem težje se bo vino prodalo. Kako naj bo volk sit, oveca pa cela?!

Ali pa more kak človek z zdravo pametjo

reči, da je prav, da se ljudje do nezavesti opijejo, v pijanosti čisto podivjajo in se med seboj koljejo, grše kot zverine? Tudi če ima doma polne sode vina, tega ne more reči. Če pa vidimo, kaj se v pijanosti strašnega godi, ali moremo na vse to molčati? Ali naj se ljudje pobijajo, kakor se hočejo?! Ali ni človeško življenje več kakor premoženje? Kaj pa še duše, katerih ena odvaga ves svet?!

Ne, treznost smemo in moramo priporočati! Pijanost je ljudem v samo nesrečo in dušno pogubo. Ko bi vsi ljudje po pameti pili, kdo bi mogel kaj reči? Ker pa mnogi ne poznajo mere in v pijanosti norijo in morijo, se je treba temu ustavljanju.

Toda kam z vinom? Tisti, ki ga pridelajo, ga želijo tudi v denar spraviti. Gotovo! Mi jim to iz srca privoščimo. In če ga ne morejo, nas boli.

Smete pa verjeti, da treznostno gibanje ni krivo vinske krize. Vzroki krize so različni.

Nekateri vzroki se ne dajo odpraviti — kakor pa v naši moči, da bi živini, žitu in drugim poljskim pridelkom ceno dvignili. Drugi vzroki vinske krize bi se pa dali odpraviti, ko bi hoteli tisti, ki pijejo, — ne tisti, ki ne pijejo. Ko bi tisti, ki pijejo, hoteli imeti kaj czira na domačega vinogradnika, bi vino lažje prodali. Zakaj pa namesto našega vina rajši pijejo dalmatina? Slišimo, da so v nekem dolenskem mestu tri dalmatinske gostilne, in Dolenjci, ki imajo dosti svojega vina, pridno hodijo pit dalmatinsko, da se menda ljudi kar tare. Zakaj pa pijejo nekateri tokajca, burgundca, šampanjca? Kaj pa je tega treba pri nas? Zakaj pa pijejo toliko draga piva, ko imamo vina preveč? In zakaj delajo vino iz sadja, ko ga je iz grozja dosti? Grozje se res ne da veliko za kaj drugega porabiti, sadje bi se pa dalo drugače veliko koristneje porabiti, kakor da ga spreminjajo v alkohol. In nazadnje: zakaj pa pijejo toliko spirita, ki bogati tuzemske Jude? Vino je vendar še najbolj naravna pijača, ker se iz presnane grozja kar samo naredi. Pivo in spirit pa je prisiljena pijača, umetno narejena. Vino, lahko rečemo, je dal Bog, spirit si je izmislil vrag! Kaj je treba s prisiljeno

pijačo izpodrivati naravo? Kajti da spirit, pivo, sadni mošt in tuja vina izpodrivajo domače vino, to je gotovo. Čim več se pije dragih in tujih pijač, tem manj se domačega, poštenega pridelka.

Prvo je torej to, da bi morali vsi vinarji napovedati odločen boj spiritu, pivu in tujim vinom.

Drugo je to, da bi se moralo naše vino izvažati v druge dežele, ki same vina nimajo. To pa je stvar politike in državnikov.

Tretje pa je, da bi morali začeti drugače gospodariti. Če vidite, da vino ne gre nikamor, bo treba misliti, če bi se ne dalo kako drugače boljše izhajati. To seveda ni tako lahka stvar in se čez noč ne da pripraviti. Toda resno misliti bi bilo treba na to!

O vsem tem govori že drobčkana knjižica, ki jo je letos izdala Mohorjeva družba: »Da se poznamo!«

»Treznost« pa le vpeljite povsod in se ji pridružite! Zakaj škode, žalosti, sramote, škandalov, ki jih dela nezmeritost, imamo že dosti! Le trezno ljudstvo bo zdravo na telesu in duši in bo tudi živelo v blagostanju — desetkrat bolj kakor pijansko!

Steber družin

Postavil ga je za gospodarja svoji hiši in za vladarja vsej svoji posesti.

Psalm 104.

Tako beremo o svetem Jožetu, ki mu je naš Oče odločil prevažno nalogo, da je bil zedin in varuh Device Marije in da je pred svetom veljal za očeta Sina božjega. Potem tistem je bil svet Jožef glava in steber nazadnje družine, njen gospodar in rednik, kakor je še danes vsak pravi oče gospodar svoje družine in mora zanjo delati in skrbeti. Je to velika in težka naloga, je pa tudi velika čast in odlikovanje, da siroten tesar skrbi za Sina vsemogočnega Boga! Prav tako je še danes velika in odgovorna naloga, biti oče družine, in prav tako je to tudi še danes velika priznanje in znamenje božjega prijateljstva. Če Bog koga postavi za glavarja številne družine in mu zaupa skrb za ženo in za vzgojo otrok. Slovenski očetje, zavedajte se tega, da očetvostvo ni samo odgovorna in nadelna dolžnost, marveč tudi velika sreča za vsakega, kdor nanj gleda s krščanskimi očmi. Vsaka dolžnost je vredna spoštovanja, vsak trud zasluži plačilo.

Izmed premmogih kreposti in vrlin, ki jih občudujemo na svetem Jožetu, se mi vidi za sedanjí čas, ko se tudi pri nas že zelo manjejo in rušijo mnoge družine, posebno primerno, da naglasimo, da je bil svet Jožef trden temelj, steber svoje svete družine. Tudi danes morajo biti moške temelji in stebri svojih družin! Družina je prva in osnovna celica narodnega življenja, podlaga človeške družbe, steber narodov in držav. Iz nje izhajajo vse moči naroda, v njej se porajajo vedno novi člani družbe. V družinah se obnavlja narod, v družinah tiči tudi vsa sila pravne in gospodarske obnove celotne družbe, vsega sveta. Če je družina pokvarjena in gnala, ni rešitve, če pa je družina čvrsta in zdrava, se ni treba bati bodočnosti. In takšne blagoslovljene skupine gospodar je družinski oče. Družinski oče ni mož sam zase, kakor samotno drevo na pusti pla-

njavi, ampak on je glavar in predstavnik osnovne družabne organizacije!

Vsaka doba je imela svoje solnčne in senčne strani, in tudi naša doba jih ima. Življenje nikoli ni bilo lagodno in brezskrbno, kako težavno in razdrapano pa je v naših dneh, to sami le predobro čutimo. Zato lahko rečemo, da če kdaj, potem danes potrebujemo celih mož, ki bodo zares stebri družin, na katere se bodo lahko naslonile njihove žene in otroci in jih ne bo omajal noben vihar razmer. Kdor pa hoče biti takšen mož, se mora ravnati po zgledu svetega Jožeta in vedeti; prvič, da morajo vsi delati tako, kakor bi bilo vse od nas odvisno; drugič, da se moramo tako zanešati na Boga in zaupno moliti, kakor bi bilo zopet vse samo od njega dependno.

Prvo: delajmo, kakor da bi bilo vse od nas odvisno! Tudi svet Jožef je tako delal. Iz svetega pisma izvemo, da je bil tesar in da je z delom lastnih rok sebi in svoji družini služil vsakdanji kruh. To je eno, zunanje, telesno delo. Drugo, še važnejše pa je duševno delo, to so vse naše misli in želje, naša volja. Vse to se mora skladati z božjo voljo, z božjimi zapovedmi. In tukaj, kjer smo prišli že do drugega odstavka, da se moramo vedno popolnoma zanešati na Boga, tukaj mnogo, mnogo mož ne hodi po potih svetega nazareškega tesarja. Vidite, takšno delo potem prinese božjega blagoslova. Tudi svetemu Jožetu ni bila, kakor pravimo, pot čisto nič z rožicami posuta. Koliko bridkih ur je prestal, še preden se je Jezus rodil! In koliko skrbi in težav je imel pozneje z detetom Jezusom, ko je moral z njim bežati v Egipt, popolnoma nepoznan kraj! Pa nikdar ni prišla iz njegovih ust beseda godrnjanja ali jeze, ponižno je vse sprejel. Mislil si je, Bog hoče tako, in tako je storil. Vsak oče ima s svojo družino bridkosti in muke, bolezen pride v hišo, pomanjkanje in druge nadloge. Vse to je treba vzeti tako, kakor je vzel rednik svete družine.

Za letošnji post nam je izdal ljubljanski škof prelepo pastirsko pismo o božji previdnosti. Meni se zdi, da nam skoraj ni mogel

povedati nič lepšega in tolažilnejšega, kakor je misel na božjo previdnost. Bog, ki je v svoji nedoumljivi dobroti ustvaril svet in skrbi za vsako najmanjšo stvarco na zemlji, tudi nas, ki smo najpopolnejše in najvišje bitje na svetu, ustvarjeni za večno božje gledanje, ne bo pozabil, ne bo nas zapustil. Mi glejmo le na to, da se mi sami ne bomo oddaljili od njega in pozabili živeti po njegovih zapovedih, Bog sam od sebe nas ne bo nikdar zapustil. »Blagor onemu, ki se boji Gospoda in hodi po njegovih potih! Blagor ti, zakaj užival boš trug svojih rok in dobro se ti bo godilo. Kakor ro dovitna trta bo tvoja žena, ki bo lepo skrbela za gospodinjstvo, in otroci se ti bodo zbirali okoli mize ko oljčne mladike, ki poganjajo in debla. Videl boš otroke svojih otrok...«

Zamerom pa vendarle ni tako. Dostikrat vidimo, da tudi poštenjak in pravičnik trpi, veliko trpi. Job je bil pravičen in je trpel in ravno sveti Jožef, ki o njem govorimo, je enako mnogo trpel. Radi tega pa veren mož ne bo obupaval nad božjo pravičnostjo in previdnostjo, ker ve, da ga Bog s trpljenjem le še bolj očisti. In če misli, da mu ni več treba trpeti za lastne grehote, naj se zaveda, da trpi z drugimi in radi drugih, kajti človeška družba je kakor ena velikanska družina, vesoljno občestvo, iz katerega ni nihče izvzet. In kakor smo vsi grešili, tako se moramo tudi vsi pokoriti. Razlika je le v tem, da si bo pravičnik ob tem nabavil novih velikih zakladov za nebesa in bo Bogu za trpljenje hvaležen, zakaj kakor piše apostol sv. Pavel, onim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu.

O nekem francoskem kmetu pripovedujejo, da je imel dve njivi, a premalo gnoja za obe dve. Zato pognoji le eno, a obe zorje in poseje. Ko je delo dovršil, prvi pognojeni njivi: »Ti imaš moj blagoslov!« Nepognojeni pa vzklikne: »Tu pa mora pomagati božji blagoslov!« Ob času žetve sta obe njivi bogato obrodili, a več je rodila druga njiva brez gnoja, ker božji blagoslov je večji od človeškega! Iz tega naj vsak posneme to resnico, da mora storiti vse, kar zmore s svojimi močmi, da pa mora tudi neomejeno zaupati v božjo pomoč, v božji blagoslov. Tega dvojnega danes najbolj pogrešamo in najbolj potrebujemo. Možje, delajte in zanešite se na božjo previdnost, potem boste res podobni svojemu vzorniku svetemu Jožetu in po njegovem zgledu in z njegovo priprošnjo boste tudi vi skrbni varuhi in trdni stebri svojih družin. Jože Gregorič.

Id Iz »Zupanske zveze za dravsko banovino« v Ljubljani. Tajništvo te zveze (palata »Vzajemne zavarovalnice«) daje svojim članom ustna in pismena pojasnila v vseh zadevah občinske uprave. Za pismena navodila in pojasnila naj se izvoli priložiti poštna pristobina v znakah. — Clanarina po 10 Din letno naj je izvoli čimprej nakazati po poštinih položnicah na poštno-čekovni račun »Hranilnice kmečkih občin« v Ljubljani št. 10.545.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Startčičev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poinsareova 2

V vsako hišo »Domoljuba«!

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Razno. Za škofa v polarnih krajih med Eskimovci v Severni Kanadi je bil imenovan francoski duhovnik p. Turquetil, ki deluje med tamošnjimi na pol kulturnimi narodi že preko 30 let. Pater govori gladko 30 jezikov in narečij. Po obsegu ogromna škotija ima in narečij. Po obsegu ogromna škotija ima samo 8000 vernikov. — V Saint Victor v škotski Rodes v Franciji je umrl oni dan župnik Raylet, star 82 let. V imenovanem kraju je župnikoval 51 let. Njegov prednik župnik Arnold, ki je umrl leta 1880 je pasel ovčice tega kraja tudi 51 let. Župnija Saint Victor je imela v sto letih torej samo dva duhovnika. — Norvegijska ima samo štiri duhovnike — domačine. Nedavno se je tem pridružil še peti, ki je obhajal novo sv. daritev v glavnem mestu Norvegijske v Oslu. Novomašnik ne izhaja iz katoliške družine, temveč iz protestantovske obitelji, ki je pred leti sprejela katoliško vero. — 870 misijonarjev je v krajih, kjer se vrši japonsko-kitajska vojna. Rožice jim gotovo ne cveto. — V Rusiji je sedaj okrog 2 milijona katoličanov. Pred boljševiško vlado je bilo 614 katoliških cerkva, sedaj jih je samo še 182. Od 581 kapel ni nobene več. Duhovnikov je bilo 810, danes jih je na svobodi le še 110, v ječah pa jih je 200, ostali so vsled gladi pomrli ali so bili usmrčeni ali pa poslani v pregnanstvo. Do nastopa boljševizma je bilo v Rusiji osem semenišč, zdaj ni nobenega. Leta 1917 so imeli ruski katoličani osem školov, danes jih imajo še pet, od katerih pa so trije v ječi.

Italija

s Razno. V Višnjevku v Brdih je umrl trgovec g. Vence Kristantič. — Puljska politija je izrekla svarilo g. Božu Silvaniju, župniku v Raču in g. Banku, župniku pri Sv. Ivanu od Sterne. — 25-letnico župnikovanja pri Sv. Križu pri Trstu je nedavno slavil g. Andrej Furlan. — Utonil je v Zgoniku pri Trstu 4 letni Marij Škabar. — Trgovec Ivan Prelog se še vedno nahaja v tržaških zaporih. — Večje število oseb je v dneh najhujšega mraza in burje zmrznilo v Trstu. — Zaprlji so v Dornbergu na Goriškem 28 letnega Josipa Sinigoja. — V Podgori pri Gorici so djali pod ključ Angela Breganta. — V Sežani je zgorelo poslopje last dr. Alojzija Gustina. V hiši je prebival gostilničar Leopold Bizjak. — V Cerknem so osnovali višje karabinersko (orožniško) poveljstvo.

Avstrija

s Nekaj o novem koroškem občinskem volilnem redu. Volilno pravico imajo vsi državljani, ki so vpisani v volilni imenik. Voliti smejo vsakega volilnega upravičenca, ki je 1. januarja dovršil 29. leto in je stanoval na dan razpisa volitev v dotični občini. Na podlagi volilnega imenika določi občina število občinskih odbornikov, ki se naj iznova volijo. Novi občinski red določuje za občine do 200 volilnih upravičencev osem, od 200 do 500 dvanajst, od 501 do 1000 šestnajst, od 1001 do 2000 dvajset, od 2001 do 3000 volilnih upravičencev štiriindvajset in nad 3000 osemindvajset občinskih odbornikov. Vsaka stranka, ki se udeleži volitev, prijavi vsaj enaindvajseti dan pred dnem volitev svoj volilni predlog, ki mora biti podpisan od najmanj 25 volilcev. Če je vložena

Zlato poroko sta praznovala 75 letni Matija Sternad in njegova 77 letna žena Marija v Janževi gori na Štajerskem. Še na mnoga leta!

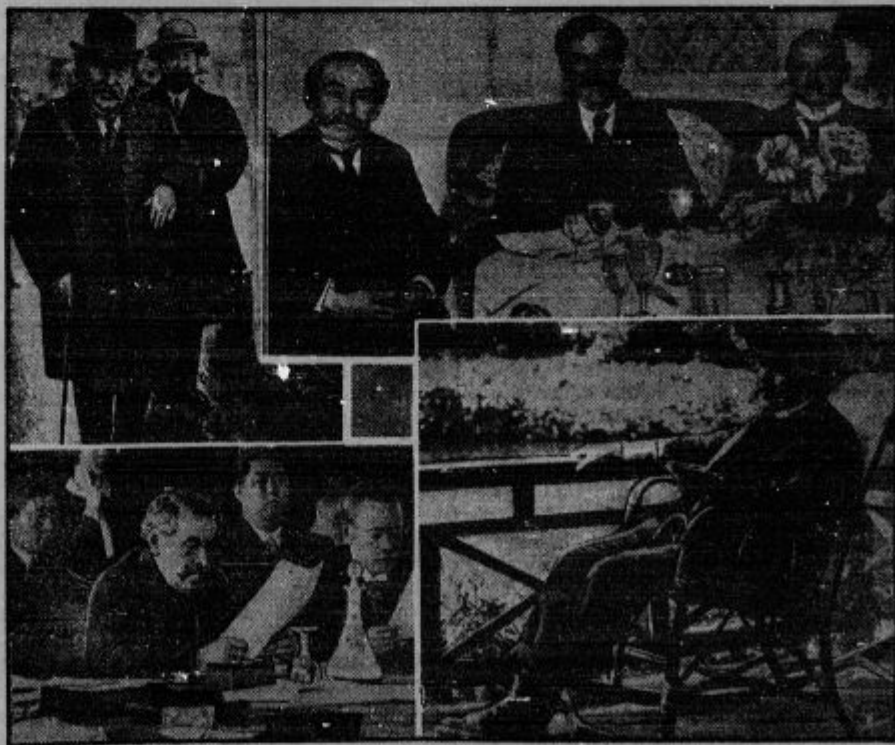
Ataman Semjonov, ki je s podporo Japoncev zbral v Mandžuriji veliko armado prostovoljcev iz vrst ruskih emigrantov. Kakor smo že nedavno poročali, namerava Semjonov vpad v sovjetsko Sibirijo in ustanoviti novo državo.

Katoliška katedrala v Sarajevu, ki so jo okusno prenovili. Krasta stavba vzbuja splošno pozornost.

Briand na levo. Največja zabava in strast pokojnega državnika je bila lov na divje rase.

Nekaj slik iz življenja umrlega francoskega državnika Brianda:

Zgoraj levo: Briandov prihod v Zenevo; zgorajdesno: Briand, MacDonald, Stresemann; spodaj levo: Briand predsejače Svetu Zveze narodov; spodaj desno: ura počitka in odmora ob Zenev. jezeru

samo ena kandidatna lista, glasovanje odpade. — **Kako se glasuje?** Volilce stopi pred volilno oblast, imenuje ime in stanovanje in se legitimira s kako uradno listino. Nato sprejme kuverto in če treba tudi glasovnice. Nato se poda v celico, dene glasovnico v kuverto, jo zapre in zaprti odda predsedniku volilne oblasti. Ta jo neodprto vrže v skrinjico. Volilstvo ime žrt nato eden članov volilne oblasti iz volilnega imenika in ga zaznamuje na posebni glasovalni listi. Tajnost je strogo zajamčena. Tekom naslednjih treh tednov volijo novi občinski odborniki na svoji prvi seji župana in člane občinskega predstojništva. Dne 24. aprila se vrše prve volitve po novem občinskem volilnem redu.

s **Kje bi še mogli prištediti.** Na avstrijski železniški progi Saalfelden—Wörgl so opazili čuvaji neko pomanjkljivost, ki se je morala v interesu prometa odstraniti. Železniška direkcija je poslala na dotično mesto komisijo, v kateri so bili poleg njenega zastopnika tudi predstavniki trgovskega ministrstva, deželne vlade, krajevne politične oblasti itd. Vsega skupaj je štela komisija 12 oseb. Poklicali so brezposelnega delavca, ki je popravil napako za 3 S. (okrog 20 Din), medtem ko je morala država plačati komisiji za njen ogled 300 šilingov.

s **Razno.** V celovski bolnišnici je umrl bo-rovski župnik g. dr. Janko Sadolšek. Podlegel je gripi in tej sledeči pljučnici. — Vlada je odredila, da se morajo od 1. marca vsa priporočena pisma, ki se pošiljajo v inozemstvo oddajati odprte. Hočejo preprečiti le pošiljanje denarja in vrednostnih papirjev. Pisanja se ne bodo čitala. — V Kotmana vasi je umrl Frjan Boltežar. — Na Otoku so položili k večnemu počitku mežnarja Simona Hauptmana. — Celovška policija je pri komunistu Fikslu zaplenila strojnico, nekaj karabink, pištol, bodakov, svetilnih pištol, municije itd. — Pri Gospe sveti je pogorela Haunerschlagova žaga. — V Replah pri Grabščajnu je uničil požar Veračnikovo gospodarsko poslopje in eno kočo. — V St. Petru pri Celovcu je ogenj upelnil stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestnika Denka. — V Vogrčah so igrali v zadnjem času igro »Gospa, ki je bila v Parizu« in »Pred vaškim znamenjem«. — V Globasinci so predstavljali igro »Slepa ljubezen«.

Amerika

Pred Fordovimi tovarnami v ameriškem Detroitu je prišlo te dni do težkih spopadov med policijo in brezposelnimi delavci. Kakih 3000 delavcev je naskočilo tovarne. Policija je hotela delavce najprej pregnati z motornimi črpalkami, pozneje pa je uporabila še bombe za solzenje. Vse skupaj pa ni nič pomagalo, in policija je streljala. Po dvehurnem hudem boju so bili delavci razgnani. Policija imela 15 ranjenih, sama pa je ranila preko 20, ubila pa tri delavce. — Predsednik Hoover je podpisal zakonski predlog, po katerem dovoljuje, da se med brezposelne razdeli 40 milijonov bušlov žita. (1 bušel je 27,2 kg.)

s **Nista imeli sreče.** Kot posnemamo iz lista »The Cleveland Press«, sta bili 16. februarja prijeto od zveznih naseljenjskih oblasti dve mladi Slovenki, ki sta obtoženi, da sta nepotstavno prišli v Ameriko. Ena od njiju se je šele pred kratkim poročila. Prizadeti sta Ana B. stara 25 let, in Justiza Z. stara 26 let, ki je bila zaposlena kot sluškinja. Oblasti trdijo,

da sta pred več leti prišli v deželo s pomočjo potnih listov, ki so bili izdani za dve drugi dekleti. Ana je poročila Antona B. ki je ameriški državljani, šele pred mesecem dni. Trdi se, da sta dobili potne liste od dveh v Ameriki rojenih deklet, ki sta se vrnili v domovino svojih staršev ter tam ostali. Ako je obtožba resnična, se Ana ne bo mogla nikdar več povrniti v Ameriko k svojemu možu. Upanje, da bo delavska zbornica, ki ima v rokah take zadeve, postopala milostno, je jako majhno.

s **Kurja pečenka zasotnj.** Ker so cene mesa in kmetijskih pridelkov zelo padle, vpliva to znižanje tudi na gostilne v Njujorku. Lastniki gostiln so pričeli zadnji čas poleg naročene pijače, gostom zastoj dajati kurjo pečenko. Vendar velja to samo za stalne goste, ali za stare odjemalce; novi imajo prednost do tega finega prigrižka šele tedaj, če potrošijo tri dolarje v dotični gostilni.

s **Razno.** V Clevelandu je zmaga pri županski volitvi Ray T. Miller. Zanj so glasovali tudi Slovenci, ki so mu dali 10.000 glasov. G. Miller je star 39 let, je vnet katoličan in velik prijatelj Slovencev. Bog ga živi! — V Clevelandu je umrla Marija Speh roj. Šraj iz fare Bloke. — V Milwaukee, Wis. je preminul Frank Tamše iz Gornje pri Rečici ob Paki. — V Wankeganu, Ill. je odšla v večnost Ana Korčan roj. Kink iz Stare Vrhniče. — V Milwaukee, Wis. so pokopali Marijo Pave roj. Stavdakar iz Starega trga pri Cruumlju. — Policija je popolnoma prekinila zasledovanje ugrabiteljev Lindberghovega otroka, Lindbergh je izročil vso zadevo polkovniku Brecker Ridgway, ki vodi pogojanje z ugrabitelji, ki je izjavil, da upa, da bo v najkrajšem času rešil otroka. — Na pljučnici je zbolel župnik gosp. Jakob Černe. — Za mestno blagajničarko je imenovana v Gilberta Minn. rojakinja Marija Kerá doma iz Zagorice pri Dobropolju. — V Calumet, Mich. je preminul Janez Judine doma nekje iz črnomeljskega okraja. — V Chicagu je odšla na drugi svet Janez Petrovič iz Logateca. — Istotam je zaspala v Gospodu Uršula Kušar iz Svibna pri Radečah. — V Pittsburghu so pokopali 18 letno Marijo Šutej.

Kitajska

Med Japonci in Kitajci vlada, ko to pišemo, premirje. Mesto Kjangvan, ki so ga Japonci po težkih bojih zasedli, je štelo 150.000 prebivalcev. Pri bojih je izgubilo življenje 1600 civilnih ljudi. Japonci so zavzeli tudi Capej. Japonci nameravajo razpisati vojno posojilo. To kaže, da so državne blagajne prazne. Vojna stane pač denar. Vendar Japonci v okolici Šangaja vkrčujejo še vedno nove čete, kar je slabo znamenje za mir. Seveda se tudi Kitajci pripravljajo za nadaljni odpor.

Češkoslovaška

s **Razno.** V Zimrovcih v Šleziji so se pri občinskih volitvah zvezali kmetijaci, socialisti in Neme! proti Ljudski stranki, a so vendar propadli. — Dr. Svehla, bivši ministrski predsednik se zopet zdravi v Tatrah. — 310.000 srednješolcev je sedaj v češki republiki. — Nad 24.000 oseb je umrlo preteklo leto na tuberkulozi. — Češkoslovaški legionarji pripravljajo velik izlet v Rusijo. — Mnogo inženirjev, ki so bili odpušteni v Škodovih tovarnah, je dobilo službo v sovjetski Rusiji. — V Brnu je 12.000 brezposelnih. — V Veliki Pragi je 28.000 motornih vozil. — Davek na vino so zvišali v Brnu od 50 na 70 stotink za liter. —

Igrolni načrt srečk za zgradbo katedrale

dobrodelnega društva sv. Vincenca
v Beogradu

ustreza tudi največjim zahtevam

ker je za

Glavni dobitek od Din 5.000.000—
potrebna samo enkratna vloga skupno Din 200—

z najmanjšo vlogo Din 25—

pa morete zadeti dobitek Din 625.000—

Nkaka igra na kola! Enkratna vloga!

DOBITKI:

2 × 2.500.000—, 2 × 500.000—,
10 × 100.000—, 100 × 10.000—

Cene srečk: Dvojna srečka Din 200—,
1/2 Din 100—, 1/3 Din 50—, 1/4 Din 25—

Žrebanje

samo 1. maja 1932

Ni igra na razrede! Enkratna vloga!

Prodajajo: vsi župni uradi, kolekture,
denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne
ustanove i. t. d.

Glavna uprava: Beograd
Ulica Jovana Ristića 20.

Prodajna podružnica: Zagreb, Tvrtkova ul. 3

160.000 prstnih odtiskov ljudi, ki so se pregrešili proti zakonom hrani praška policija. — 2500 Čehoslovakov se je vrnilo lansko leto iz Amerike, ker ni bilo dela. — Na vseh praških šolah konča letos pouk že 28. julija, ker bodo rabili poslopja za sokolski zlet. — Umri je dr. Fr. Hudek, poslanec republikanske stranke.

Nemčija

s **Volitve.** V nedeljo 13. marca so se v Nemčiji vršile volitve državnega predsednika. Na volitve je bil cel svet pozoren. Saj je šlo za to, ali bodo zmagači treznejši politiki, ki so postavili doseďanjega predsednika republike Hindenburga za kandidata, ali pa revolucionarni nemški fašisti s svojim kandidatom Hitlerjem. Tretja močna skupina so komunisti, ki so postavili za kandidata Thaelmanna. Poteglega sta bila še dva kandidata. Volitva so potekle mirno. Udeležba je bila zelo velika. Od 43 milijonov upravičencev se je volitev

udeležilo 37 milijonov 660 tisoč in 371 volivcev. V Nemčiji imajo tudi ženske volilno pravico. Pri volitvah je dobil Hindenburg 18 milijonov 661.736 glasov, Hitler 11.328.581 glasov, Thaelmann 4.971.079, Dösterberg 2.557.876 in Winter 11.477 glasov. Ker manjka Hindenburgu nekaj malega do polovice glasov, se bodo 10. aprila vršile ponovne volitve, pri katerih bo Hindenburg gotovo izvoljen.

Drobne novice

Umrl je na Dunaju Henrik grof Clam-Martinic, predzadnji ministrski predsednik bivše Avstro-Ogrske.

Bivši avstrijski ministrski predsednik dr. Seipl odide na zdravljenje na Sredozemsko morje.

Strašen vihar je divjal ob vsej ameriški obali; 29 smrtnih žrtev.

Italijanski kralj je sprejel v avdienci vaticanskega državnega tajnika Paccellija.

12.000 kokoši je uničil požar na neki kmetiji na Holandskem.

V Ameriki se množe ropi otrok bogatašev in s tem združeno izpraznjevanje milijonskih žepov.

18 italijanskih misijonarjev so odvedli roparji v kitajskem Laohonau.

Radi zapravljivosti je prišla pod »kuraleto« princezinja Marija Lichtenstein na Dunaju.

2.008.000 članov štejejo mladinske fašistične organizacije v Italiji.

»L. Aube« (»Zora«) se imenuje nov katoliški francoski dnevnik, ki izhaja v Parizu.

Bivši ravnatelj Kreditnega zavoda na Dunaju Oto Deutsch si je kupil v Pragi petnadstropno hišo za skoraj 3 milijone Din.

Polom je zadel veliki italijanski denarni zavod »Banca di Milano«.

Izplačilo inozemstvu je začasno ustavila San Salvador, republika v Srednji Ameriki.

21 milijonov brezposelnih je v 22 glavnih industrijskih deželah sveta.

600 milijonsko posojilo Češkoslovaška je potrdil francoski parlament. Še nam naj kaj dajo!

Več avstrijskih podjetij je nastavilo nove delavce, ker naročata blago Kitajska in Japonska.

Zlate zaloge Amerike znašajo 4350 milijonov dolarjev.

Slabo se godi — pišejo — demantni industriji v Južni Afriki.

75 komunistov so postrelili v gozdu pri San Salvadorju (glavno mesto srednjeameriške republike istega imena).

Za 200.000 hektarov hoče zmanjšati površino, posejano s pšenico, Romunija.

V Rimu je umrl najstarejši italijanski parlamentarec 93 letni Pavel Boselli.

Protijaponski ingredi so bili v ameriškem Čikagu.

Vsa plačila za inozemske dolgove ustavi 15. marcem bolgarska državna blagajna.

Nova, 200.000 mož močan armada, naj polzene Japonce iz Kitajske, je sklenila kitajska vlada.

50 zborovanj je priredila, 8000 brošur in 12.000 posebnih časopisov je izdala in 1 milijon plakatov je v volilni borbi nalepila nemška Hitlerjeva stranka.

Skoraj 38 milijard Din obsega francoski državni proračun samo za vojaške namene.

Samozmor je izvršil znani švedski »kralj vžigalke« Krenger.

100 letal imajo Japonci pri Sanghaju.

Schichtov

RADION

pere sam

Veliko belejše ko
beli golobi,
zato si po večkrat
pravilo ponovi:

- Raztopi Radion v mrzli vodi.
- Kuhaj v raztopini perilo 20—30 minut.
- Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 6/32

in... belejše

KAJ JE NOVEGA

Zahvala

Upravi »Domoljuba« v Ljubljani.

Podpisani Jelovčan Jakob, hišni posestnik in čevljar v Hotovljah pri Poljanah nad Skofjo Loko, se upravi »Domoljuba« iskreno zahvaljujem za požarno podporo 1000 Din, ki sem jih kot naročnik »Domoljuba« prejel dne 4. marca 1932.

Zvestoba za zvestobo!

Hotovlje-Poljane, dne 6. marca 1932.

Jelovčan Jakob, s. s.

Osehne vesti

d Petindvajset let oderekega dela ima za seboj režiser Prosvetnega društva v Mostah pri Ljubljani g. Franc Poženel. Naj dočaka pri delu za lipo umetnost še mnogo jubilejev!

d 97 let še ima Hejena Petan v Sromijah pri Brežicah. Bog jo živi do skrajnih mej življenja!

d Zlato poroko sta obhajala v Janzevi gori pri Selnici ob Dravi 75 letni Matija Sternad in njegova 75 letna žena Marija. Naj živita

skupaj zdrava in srečna še mnogo let!

d Za sodniško pripravnico pri deželnem sodišču v Ljubljani, oziroma v območju višjega deželnega sodišča v Ljubljani je imenovana gđe. dr. Ganglova, hčerka podstaroste »Sokola« kraljevine Jugoslavije gosp. Engelberta Gangla. To je prvi slučaj, da se je sprejel v sodniško stroko ženska, ki ima naravno kot pripravnica le ta cilj, da postane sčasoma sodnik, kljub temu, da naši sodni zakoni žensk-sodnikov ne poznajo oziroma žensk za sodnike ne pripuščajo.

Domače novice

d Gospodarski nasveti za prihodnji teden. Na novo zapadli sneg bo zakasnil vsa poljska dela. Zato premetujmo sedaj koruzo in druga žita ter pripravljajmo vse za jaro setev. Prebirajmo krompir! Sicer pa treba čakati, da sneg izgine in da se zemlja ogreje, zakaj seme, posejano v mrzlo prst nerado vzklji in lahko segnje. Pripraven čas je sedaj tudi za gnojenje z gnojnico in umetnimi gnojili. Vendar apneni dušik in kalijevo sol posipamo le tedaj, če nismo gnojili z gnojnico. Pripravimo seme-

Največja opera na svetu v krizi.

Opera Metropolitan v Newyorku, ki jo je l. 1908 ustanovil Vanderbilt na združni podlagi, je valov izstopa mnogih članov začela v veliko denarno krizo. Naša slika predstavlja tako imenovano »zlato podkev«, lože ameriških milijonarjev.

Papež Gregor XIII.

ki je preosnoval koledar, katerega rabi sedaj ves kulturni svet.

Lord Tyrrell, dosedanji poslanik Velike Britanije v Parizu, zapusti svoje mesto vsled sprememb, ki so v zvezi z novo orijentacijo franc. zunanje politike.

Poslednja slika Lindberghovega sinčka. Ze pred dvema tednoma so razbojniki ukradli 19 mesecev starega sinčka znamenitega letalca. Vsa Amerika je še vedno ogorčena nad razbojniki in nad policijo, ki se ji še ni posrečilo, izslediti krutih zločincev.

- Kdo me pozna?

Poldrugo leto sem stara, pa že dobro govorim štejem do deset in znam že moliti.

Katastrofa v Monte Carlo. Pred par dnevi se je na zobčati železnici Monte Carlo—La Turbie zgodila velika nesreča. Malo pred vrhom so odpovedale zavore in voz je zdrčal v dolino. Več oseb je bilo ubitih in težko ranjenih.

Krvavi nemiri na vseindskem kongresu v Bombaju. V 72h indeških mestih so se vršila velika zborovanja proti angleškemu tiranstvu. Posebno krvavi so bili spopadi v Bombaju, kjer je policija poskušala zatreti manifestacije z vsemi sredstvi. Aretirali so vse voditelje. Ko so Indci poskušali rešiti svoje voditelje, je prišlo do krvavega spopada.

nje in pregledimo in po potrebi popravimo razno orodje. Zivinoreja: Mnogo se greši pri krmiljenju telet, ki se po navadi odstavljajo prezgodaj, ne dobe za rast potrebnih krmil in se ne morejo razviti, kakor bi se sicer lahko. Pri kravi morajo biti teleta 10 do 12 tednov. Nato pa jih polagoma privajamo na drugo hrano. Po treh tednih se lahko prično poigravati s senom. Dajmo jim kuhanega ovsa. Mleko naj pijejo čim dalje, če ne polnomastno, pa vsaj posneto. Pol leta staro tele mora dobiti 1 kg ovsa, pol kg tropin in pol kg zdrobljene koruze na dan. Šele 1 leto staro naj dobi krmno, kakor odrasle krave. — Pozor na mlade prašičke in evinje! Prve tri dni po skotenju dajmo svinji lahko hrano. Potem pa pese, krompirja, ovsene zdroba, da bodo imeli prašički več mlečne hrane. — Kadar ni mraza, nadaljujmo z deli v sadovnjaku, kakor smo že pisali. Zalivajmo sadovnjaku z gnojnico. Po vsem sadovnjaku izkopljemo 20 do 30 cm globoke jame, da bodo imele koreninice kaj od gnojnice, ki smo ji na 100 litrov pramešali še 1 kg superfosfata ali lesnega pepela. Se je čas za zatiranje škodljivcev z dendrinom ali z arborinom. Prav dvanajsta ura bije za naročitev sadnega drevja, da ne boš sadil škarte. V vinogradu nadaljujemo z deli, kakor smo zadnjič pisali. Istotako v ...

d Pomlad je tu, misli na Gaglova semena.
d Proračun dravske banovine je skričla vlada za 38 milijonov Din, torej na 94,5 milijona Din. Se to bodo ljudje težko spravili skupaj.

d »Hitra pomoč« še nima dovoljenja. Banska uprava doznava, da nekateri zastopniki že nabirajo člane za življenjsko in drugo zavarovanje pri registrirani zadrugi z omejeno zavezo v Ljubljani »Hitra pomoč«. Kr. banska uprava ugotavlja, da »Hitra pomoč« še nima po § 993. zadrugskega zakona z dne 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70, in § 1. zavarovalnega regulativa, nim. odredbe z dne 5. marca 1896, drž. zak. št. 31. predpisane oblastne dovoljenja. Zato zaradi tega svari prebivalstvo pred vplačevanjem kakršnihkoli prispevkov bodisi na roko zastopnikom, bodisi potom položnic poštne hranilnice.

d Steklarna v Rogaški Slatini že dolgo počiva in delavci stradajo. Te dni se je javilo pri banu odposlanstvo delavstva in prisilo kruha za sebe in družine.

d Nad pol milijona Din za kidanje snega je že izdala doslej ljubljanska mestna občina.

d Šesturni delavnik hoče vpeljati trboveljski premogokop.

d Ribničani pri banu. Pretekli teden se je mudilo v Ljubljani večje odposlanstvo ribniških rešetarjev zaradi tega, ker nekateri rešetarji ne dobivajo od okr. glavarstva v Kočevju obrtni dovoljenj, drugi pa ne potnih listov, da bi šli krošnjari v Avstrijo, kamor nekateri hodijo že 50 do 60 let. Odposlanstvo se je oglašilo tudi pri Del. zbornici, kakor tudi pri zbornici za trgovino in obrt. Nazadnje se je del odposlanstva oglašil tudi pri banu. Kaj so doslegli, ne vemo.

d Za ukinitev zasebnih učiteljskih pred dr. žurnimi se zavzema »Učiteljski tovariš«, če-

tudi bi imela država od tega materialno škodo. Glasilo združenega slovenskega učitelstva izraža mnenje, da bi bilo to v interesu države.

d 200 šoloobveznih slovanskih otrok je v okoliših francoskega Merlebacha. Prošijo učitelja. Kdo bo šel tja?

d Videla je v cunje zavitega otročička. Oni dan je čula v mariborski frančiškanski cerkvi gospa iz spovednice otročje jokanje. Ko je pogledala, je videla v cunje zavitega otročička ženskega spola, katerega je odložila neznana mati z listkom. Na listku je bilo beleženo, da je otrok rojen dne 25. februarja pri Sv. Lovrencu na Pohorju, a še ni krščen in mati ga je morala zaupati usmiljenim sročem radi staršev. Otroka so oddali v Dečji dom.

d 460 kg težkega prašiča je zredil Dragotin Zimmer v Osijeku. Zival je bila prave nemške plemenske pasme in bi po izjavi mesarja lahko dosegla 600 kg teže.

d Voditelje mariborske Kmetijske eksportne zadruge je pristojna oblast pretekli teden izpustila iz preikovalnega zapora. Poslovne knjige zadruge je prevzel okrajni podnačelnik g. dr. Vrečar.

d Nove orgle je dobila te dni župna cerkev v Škofji Loki.

d Mnogo delavcev je bilo zadnje čase odpuščenih iz službe na raznih železniških postajah.

Za negovanje telesa,

za jačanje udov in zaščito pred obolenjem je Fellerjev Elatfluid priznano domače sredstvo in kozmetikum, že 35 let splošno priljubljen. Poskusna steklenica 6 Din; dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Feller, Stubica Donja, Elza trg 16, Savska.

d Odpust delavstva pri rudniku v Senovem je odgođen na 6 tednov.

d Do spomladi ni več dolgo, ko nam bodo ptice z ugonabljanjem mrčesa donšale velike koristi. Usmilimo se jih sedaj, ko gladujejo!

d Položaj na Jesenicah je žalosten. Kljub vsem posredovanjem od strani delavstva in tovarne, kljub številnim shodom in posvetovanjem je ostalo pri sklepu tovarne, da prenehajo z delom. Vse delavstvo bo na cesti. Deset tisoč ljudi bo ob kruh. S tem bodo udarjeni tudi trgovci, obrtniki in kmetje. Kam jadramo?

d Pasja steklina se je pojavila v mestni občini Jesenice.

d Za uvoz 1000 vagonov naše pšenice, je dala dovoljenje Avstrija.

d Po 17 letih. Iz Rusije se je oglašil Turnšek Filip po dom. Pelničev iz Rovt, prvič kar je prišel v ujetništvo po 17 letih. V svojem pismu piše, da živi v Turkestanu in da ima že družino s petimi otroci. Prosi sorodnike, naj mu preskrbijo listine, da bi mogel domov. Vprašuje tudi, ali se je vrnil Guna Jenez, s katerim sta bila skupaj ujeta.

d Za brezposelne. Spričo naraščajoče brezposelnosti se je osnoval v Kapniku pomožni odbor za pomoč brezposelnim in po gospodarski krizi obubožanim. V odboru so župan gosp. Kratnar, dekan gosp. Rihar, okrajni načelnik gosp. Voušek in zastopniki vseh kamniških humanitarnih društev. Odbor skuša v sodelovanju s šolskim upraviteljem izvesti akcijo za preskrbo revnih otrok s hrano na ta način, da bi premožnejše družine vzele k sebi na hrano po enega otroka. Pričakovati je, da bodo Kamničani to radi storili, saj pri polnih loncih se vedno lahko še eden nasiti.

Položaj brezposelnih in revnih staršev pa bo precej olajšan, ako jim bo odvzeta skrb za prehrano otrok.

d Okrog 200 svinj je pobrala neka nalezljiva bolezen v Slovenjgradu.

Med brati Hrvati

d Dijalški nemiri. Uradno poročajo: Te dni je začela skupina študentov demonstrirati v drugem nadstropju zagrebske univerze ter je iz okna izobesila hrvatsko zastavo. Ob tej priliki se je zbralo večje število študentov, protivnikov demonstrantov, ki so hoteli s silo prodreti v druga nadstropja ter obračunati z demonstranti. S posredovanjem policijskih oblasti je bil resen spopad med skupinama onemogočen. Potem, ko so se demonstranti odstranili z univerze, je protivniška skupina odšla v druga nadstropja ter izobesila državno zastavo, pri čemur se je navduševala za narodno edinstvo in Jugoslavijo. Za časa demonstracij je bil neki študent lažje ranjen. Na policijo je bilo pripeljanih 36 oseb, kolikor je bilo vseh demonstrantov. Od pripeljanih je bilo 14 oseb takoj izpuščenih, proti ostalim pa se vodi preiskava. Z dosedanjimi preiskavo je dognano, da so demonstranti hoteli sprejeti resolucije, uperjeno proti današnjemu režimu in francoski republiki. Ob 14. uri se je na univerzo vrnil mir.

d Učiteljsko v Šibeniku ne bo ukinjeno.

d S pšenico plačujejo davke kmetje v južnih delih Donavske banovine. V Vršču se od 1. v tamošnja skladišča dnevno do 700 voz pšenice, ki jo prevzamejo organi Društva za izvoz pridelkov.

d Veliko novo tovarno za čevlje prične zidati to pomlad znani Bafa v Vukovaru, kjer ima Bafa obrat manjšega obsega. Te dni je sprejel Bafa zopet več navadnih delavk, med njimi sta dve, ki sta dokončali tamošnjo realno gimnazijo. Ljubi kruhe!

d 800 kg rib je bilo oni dan v dubrovniški ribarnici. Cene od 6 do 30 Din za kg po kakovosti.

d Evharistični kongres na Korčuli bo 29. 30. in 31. julija t. l.

d Stoletnico rojstva dr. Koste Vojnovića, slavnega narodnega boritelja, katoliškega delavca in zgodovinarja so slavili te dni v Dubrovniku.

d Okrog 40 stotov rib in školjk so prinesli 9. marca na ribji trg v Splitu. Del so prodali prebivalstvu, 1000 kg so pa poslali v Beograd, Zagreb in Ljubljano. V Benetke so poslali 200 kg morskih cipaljev, ki jih tam zelo cenijo in se drago prodajajo.

d Na predsednika vlade sta pripravljala napad? Pred državnim sodiščem v Beogradu se je pričela razprava proti Vasi Begoviću, trgovcu iz Osjeka in Adamu Kocijenčiču, roko-delskemu pomočniku iz Perkovec. Obdolžena sta, da sta pripravljala atentate na člane vlade, zlasti na g. Petra Živkovića in g. Vojislava Marinkovića. Ko to pišemo, odločitev še ni padla.

A.: »Ženske vedno trdijo, da vedo vse.«

B.: »Moja ni med temi. Ona namreč vedno trdi, da ne ve, čemu me je vzela.«

Kyffhäuser Technikum

za inženje in poslovodje

Bad Frankenhausen, Kyffh. Zavarovalni podjetje, Eisenhüttenstadt, Gradnje strojev, izumiteljski strojev, vrto in listi, Leibniz, Juliane zgradbe, vod. tel. gradbe. Za tvorbe avtomatiziranih teh. težaj.

Nizke cene! Priporočam svojo vedno Prijazna postrežba! \ liko zalogo

MOŠKIH KLOBUKOV
v vseh oblikah in barvah, od najcenejših do najboljših

S. TANKO

3181

LJUBLJANA — STARI TRG 4

General Wallenius, voditelj finskih fašistov. Upor, ki so ga poskusili, se je ponesrečil, general je zbežal v tujino.

Dr. Ludvik Walko, madjarski zunanji minister se je podal na politično potovanje v Ženevo, Rim in Pariz, da se posvetuje z vodilnimi politikami o podnavski konfederaciji.

Eugen d'Albert, veliki nemški komponist, je umrl v Rigi, star 68 let. Od njegovih del je najbolj znana opera »Tiefland« (Nižava), ki so jo z uspehom dajali tudi v Ljubljani.

Soproga mandžurskega čingčenga, bivšega kitajskega cesarja Henry Puji. Z velikim pompom se je novi vladarski par naselil v vladno palačo v novem mandžurskem glavnem mestu Čingčenu.

V VS/ KO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Ustanovitelji mandžurske republike.

Pod zaščito japonskih čet in na pritisk Japoncev so ustanovili na Daljnem vzhodu novo državo republiko Mandžurijo, kakor smo že poročali. Nova država meri 1 milijon dvesto tisoč kvadratnih kilometrov in ima 28 milijonov prebivalcev. Na sliki: predsedniki štirih kitajskih provinc in deželni župan glavnega mesta Mukdena, ki so sklenili, da se njihove province združijo v republiko pod vodstvom Čingčenga Puja.

Japonske barikade v zavzetem delu Sanghaja.

V vseh večjih mestih so gasilske čete opremljene z najmodernejšimi pripomočki. Tako imajo lestve, ki so visoke do 50 metrov. Gasilci, ki delajo v taki višini, imajo seboj posebne telefonske aparate, da se lahko sporazumejo s svojim poveljnikom, ki vodi reševalna dela.

Iz naše prestolice

d Gospodje senatorji pretresajo sedaj proračun, ki so ga poslanci že potrdili. Če bodo s njim zadovoljni, bo v kratkem sprejet, če pa ne, ga bodo vrnil poslancem, da ga popravijo in bodo potem še enkrat o njem odločali. Kakor je razvidno iz dosedanjih razprav v senatu, bo proračun skoro gotovo ostal tak, kakor ga je sprejela narodna skupščina.

d Narodna skupščina je sprejela celoten proračun. Govorilo je 200 govornikov, o samem proračunu pa le 25.

d Jugoslovanska narodna skupščina je poslala predsedniku češkoslovaške republike Tomazu Masaryku k njegovemu 82. rojstvenemu dnevu brzojavko, ki ga proslavlja kot branitelja miru in demokracije.

d V latinici in cirilici mora biti vse pisano pri kinopredstava.

d Zanimiva odredba. Prosvetno ministrstvo je izdalo pod št. 89.557-31 O. N. naslednjo naredbo: Dnevno časopisje vsak dan poroča o številnih in težkih kriminalnih slučajih, ki se dogajajo v vseh krajih naše države in v vseh družabnih vrstah. Poleg slučajev, ki jih beleži dnevno časopisje, je še veliko več slučajev, ki jih časopisje sploh ne objavlja. Številni kriminalni slučajji pričajo, da se silno širijo razne napake in nesposobnosti, verski in moralni čut pa pada in se gubi. Brez močnega moralnega in verskega čuta pa ni mogoča nobena družabna človeška skupnost. Zato je nujno potrebno, da se z versko-moralno vzgojo ljudstva čimbolj razvija in krepi verski in moralni čut. Učitelji in veroučitelji, posebno po vaseh, so v prvi vrsti poklicani in po svojem poklicu tudi dolžni, da dvigajo vero in moralo ter pobijajo napake in nesposobnosti. Zato naj učitelstvo ljudskih in meščanskih šol ob vsaki priložnosti z živo besedo in lastnim zgledom širi versko-moralno vzgojo ljudstva svojega kraja ter preprečuje kriminalne slučaje.

d Volkovi so raztrgali blizu Kumanova v južni Srbiji 15 ovac, 11 jagnjet in 13 koz.

d Aparat, ki lahko umetno izvali 6000 jajc naenkrat, ima v Apatinu zavod g. Vendelina Kammererja.

d Stari vojak iz leta 1864 in 1866. V Palanki je umrl te dni 90 letni krojač Peter Kleer. Udeležil se je vojnih pohodov v letih 1864 in 1866. Pri Kraljevem gradu je bil vanjen.

d Vseslovanski bal se je vršil v soboto zvečer pred tiho nedeljo v Belgradu. Udeležila sta se tudi kralj Aleksander in kraljica Marija. Prisostvoval je celokupni diplomatski zbor. Pred vladarjevo ložo so defilirale dame, oblečene v slovanske narodne noše. Med gosti so se nahajale zastopnice iz vseh važnejših mest Jugoslavije in tudi iz Ljubljane, ki so bile oblečene v slovanske narodne noše. Pozornost je vzbudila posebno goriška slovenska narodna noša.

d Trgovinska pogajanja Jugoslavije z Italijo so se te dni pričela v Rimu.

d Sladkor bodo z ogljem mešali. Finančno ministrstvo je dovolilo finančnim direktcijam, da smejo izdajati čebelarjem na prošnjo dovoljenja za nabavo sladkorja za prehrano čebel brez plačila državne trošarine. Toda sladkor se mora poprej pomešati s 5% tečnega katra. Ker pa se je pokazalo, da tako pomešani sladkor ni primeren za prehrano čebel, je davčni oddelek predpisal novo sredstvo za pomešanje sladkorja, namenjenega prehrani čebel. Sladkor se pomeša z zdrobljenim (zmletim) lesenim ogljem, in sicer v razmerju 3 kg

zmletega lesnega oglja na 100 kg sladkorja v kristalnih ali v prahu; oglje se mora poprej zmociti in s sladkorjem popolnoma zmešati.

d V vojni službi je skupaj 53 duhovnikov, od teh 12 katoliških, 16 muslimanov, 24 pravoslavni in 1 starokatoličan.

d V »Narodni svobodi« z dne 10. marca citamo: V selu Bistrenica, v Južni Srbiji se naseljujejo begunci iz italijanskega Primorja, posebno iz okolice Gorice. Naselilo se je že več družin, pride jih pa še štirideset. Tamošnje oblasti jim gredo zelo na roko in jim nudijo vse mogoče ugodnosti. Za Slovence, ki so prestopili v pravoslavno vero, se bo zidala tudi cerkev za 4 milijone dinarjev.

d Velike poplave je povzročil zadnji sneg, ki mu je sledilo južno vreme, v moravski banovini v okolici Aleksinac. Morava je na več krajih prestopila bregove in ni preplavila samo polja, ampak cele vasi in trge. Ponekod dosega višina vode več kot 4 metre. Največji trg, ki je pod vodo, se imenuje Rutovec, kjer je 225 hiš popolnoma pod vodo. Nekatero stavbo so se začele pod pritiskom vode že rušiti. Nevarnost je postala tako velika, da je moralo pri reševalnih delih priti na pomoč tudi vojaštvo iz aleksinske garnizije. Vojaki so najprej reševali žene in otroke na splavih, ki so bili v prvi sili zgrajeni. Ker pa je bila vsa pomoč še premajhna, so bili brzojavno pozvani tudi pionirji iz Niša. Ogrožena je nadalje tudi železniška postaja Vitkovac, ki je popolnoma poplavljen. Dosedaj je voda obšla skupno 15 vseh vasi in vsi dotoki Morave še vedno naraščajo. Obstoja nevarnost, da bo Morava zahtevala še novih žrtev. Materialno škoda je zaenkrat nemogoče preценiti.

d Izpolnil je obljubo. Pred dvajsetimi leti se je izselil v Ameriko Joko Petričević iz Nikiča v Črni gori. V Ameriki je delal v rudniku in se oženil s svojo rojakinjo Jovanko, s katero je imel pet otrok. V Ameriki si je prisluzil lepo premoženje. Njegova žena je bila silno domotožna in je nekega dne vprašala svojega moža, če bi jo v slučaju, da bi umrla, prepeljal v Nikič. Joko ji je to sveto obljubil. Pred par meseci se je v rudniku, v katerem je delal Joko, pripetila huda nesreča, pri kateri je bilo ubitih tudi več naših rudarjev. Pomotoma so ljudje sporočili Jovanki, da se je smrtno ponesrečil tudi njen mož. Ta žalostna vest je tako vplivala na Jovanko, da jo je zadela kap in je bila takoj mrtva. Joko sedaj ni vedel, kaj bi storil. Ker pa je Črnogorc dana beseda sveta, je sklenil, da bo izpolnil svojo obljubo. Prepeljal je mrtvo truplo svoje žene iz San Francisca v Nikič, kjer je bilo pokopano. Prevozni stroški so znašali okrog 50.000 dinarjev.

Nesreče

d Dva kozolca sta pogorela in sicer last gg. Antona Smerkolja in Lovra Kropivška v St. Ošbaltu pod Učakom.

d Razne nesreče. V ljubljanskih Strojnih tovarnah je strožnica zagrabila 15 letnega vajenca Bogomira Teletka iz Most, mu iztrgala mišičevje in levi roki in mu jo zmečkala. — Levo roko si je zlomil pri telovadbi Stanko Koštomaj, 10 letni učenec osnovne šole v Celju. — 57 letni Ferdo Schneider v Mariboru si je pri padcu zlomil levo nogo. — 50 letna žena delavca, Terezija Strauss, istotam, je padla na ledenem tlaku ter si zlomila levo roko v zapestju. — Dva prsta si je odsekala 30 letni branjevec Anton Andrinek v Ljubljani. — Nogo si je zlomil v Ribnici Alojzij Lesar, krošnjar iz Nemške vasi. — Pri padcu si je

prebil lobanjo v garaži moščanske občine 30-letni šofer Anton Pajnič. — 8 letna hči posestnika, Katarina Čubić z Loma v občini Poljane nad Škofjo Loko je prišla preblizu slameronice, kjer jo je zgrabil gepelj za desno nogo in jo ji občutno poškodoval, tako da je morala v ljubljansko bolnišnico. — Tja je prišel tudi 8 letni Vinko Štok, sin delavca iz Strazišča pri Kranju. Deček je pri telovadbi padel tako nesrečno, da si je poškodoval levo roko. — Železniški delavec Stefan Lah, zaposlen na žel. postaji Sv. Lovrenc na Dravskem polju, je padel preko železnega droga kretniške naprave ter obležal v nezavesti. Našlo ga je železniško osebje ter obvestilo ptujsko rešilno postajo, ki ga je prepeljala v ptujsko bolnišnico.

d Pa vse zavoljo tistega dehorja. Huda nesreča se je pripetila te dni v Brstju pri Ptuj. Nezgodo je povzročil dehor, ki je hodil v kurnik krast kokošja jajca iz gnezda. Da bi zvitega roparja ugonobila, mu je delavka Neža Laura nastavila past ter hodila vsak dan gledat, če se je žival ujela. Tako je tudi te dni šla pogledat k pasti ter se je povzpela po kakih tri metre visoki lestvi na kurnik, kjer so gnezda. Pri tem pa se je lestva zdrsnila in reva je strmoglavila navzdol ter obležala v mlaki krvi nezavestna. Ležala je tako v nezavesti celo popoldne do večera, dokler je ni našel mož, ki se je vrnil zvečer z dela domov. Bila je že skoro zmrznjena in le sreča je bila, da jo je mož odkril v skritem kotu, drugače bi bila v mrzli noči zmrznila. Nemudoma so jo spravili v bolnišnico, kjer so ugotovili zelo hude notranje poškodbe; med drugim ji je počila tudi zatilnična kost. Nesreča je še tem hušja, ker ima komaj šest tednov staro dete, katero so morali dati v bolnišnico k poškodovani materi, ker ga nima kdo hraniti.

d Klicati je začela na pomoč. V Kaštelu Sušurcu pri Splitu se je grela pri vrciž peči 70 letna starka Luca Grubič. Zaradi prehude vročine se ji je vnela obleka. Žena je začela klicati na pomoč in tekati po sobi, kar je plamen še bolj razvnelo. Na pomoč ji je prihitel neki orožnik. Občinski zdravnik je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi pomagal starci, pa je bila vsa pomoč zaman.

d Ko se je dotaknil električne napeljave. Oni dan se je delavec France Samošter iz Bukove gore pri Trbovljah smrtno ponesrečil. Imel je opraviti z električnim lopatilom-bagerjem in se pri tem dotaknil kabla z visoko napetostjo. Dotaknil se ga je z glavo na desnem senu in bil pri grči mrtev.

d Dve nesreči. Po stopnicah je padel in si zlomil več reber Selko Tomaž na Tereziji v Trbovljah. — S krampom se je pri delu vsekal istotam v desno nogo Žilnik Jakob. — Na Dobrni pri Dukiču se je ponesrečil delavec Cesar Umberto. Padel mu je velik kos premoğa na desno nogo in mu jo tako močno poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

d Konja sta ležala s strtimi udi. V planine pri Sv. Primožu na Pohorju se je napolil po plohe s parom konj hlapec lesnega trgovca Lobenweina iz Vuzenice. Na ozki in silno strmi poti malo nad Mršakom v St. Janžkem vrhu je prišlo do nesreče. Eden konj je stopil s steeze na strmino ter zdrsnil. Potegnil je pri tem še svojega druga. Sani in vse skupaj je zdrčalo, prekopicavajoč se v klobčiču živalskih teles, jermenja in delov sani kakor lavina v globino. Na hudi strmini, ki je sicer njiva in senožet, niso našli konji nikjer opore, ki bi jih zadržala ter so se valili tako kakih 200 m globoko do ravnine, kjer je obležalo vse na kupu. Kakor onemel je gledal hlapec za svojimi ži-

valmi, nato pa odhitel na pomoč; pa ni bilo kaj pomagati. Konja, obo lepe in mlade živali, sta ležala s sirtimi udi in kostmi mrtva pod ostanki razbitih sani.

d Ko se je sneg vsul s strehe. V Knezdolu (Trbovlje) se je novozapadli sneg vsul s strehe na dveletno deklico Karolino in jo pokopal pod seboj. S snegom se je utrgal kos strešnega žleba in ker je vse predlo s precejšnje višine, je otroku zlomilo tilnik, da mu domači, ki so takoj pritekli na pomoč, niso mogli nič več pomagati.

d Pri kopanju vodnjaka se utrjala vrv in zemlja z dvigalom vred je padla na spodaj stoječega 26 letnega Martina Zupaničiča iz Pristave pri St. Jerneju. Smrtonovarne poškodbe.

d Ko mu je spodrsnilo je padel tri metre globoko in nagloma preminul župan občine Zerovinci gosp. Avgust Vraz iz Svetinj. Bil je pranečak našega ilirskega pesnika Stanka Vraza.

Novi grobovi

d Na Mlaki pri Komendi je umrl 10. marca Andrej Ravnikar, p. d. Andrejev oče, v šestiljivl starosti 87 let. Po svojem poklicu je bil lončar in kmetski posestnik. Bil je izredno trezen in marljiv mož in je do smrti ohranil svež spomin in razum. Tudi njegova še živeča žena Lenka ima za seboj že 83 let.

V Ljubljani je umrl magistratni uslužbenec g. Viktor Kveder. — Na Muljavi je umrla 82-letna Ana Jurčić, žena 86 letnega Antona Jurčića in svakinja pokojnega pisatelja Josipa Jurčića. — V Loki pri Zidanem mostu so pokopali posestnico Marijo Mlinar. — V Hajdini so položili v gomilo zasebnico gđc. Ano Senekovič. — V vasi Brezje pri St. Jerneju je odšla v večnost Ana Martinčič, mati priorja in gimnazijskega ravnatelja oo. trapistov v Banja Luki. — V St. Petru pri Maribor. so zapeli mrtvaški zvonovi ge. Heleai Klöjcn.k. — V Ljubljani je zatislila na veke oči ga. Ivanka Pelan, soproga ravnatelja okr. bolniške blagajne v pokoj. — V Škofji Loki je zaspala v Gospodu uršulinka m. Ana Pollak. — V Novem mestu je umrl posestnik in bivši večletni župan g. Franc Perko. — V Ljubljani je preminula ga. Ančka Merčun, soproga zdravnika. — Istotam je odšla v večnost 89 letna ga. Marija Berdajs, vdova po železničarju. — Na Dunaju je zapustila ta svet Marija Riskmann iz Maribora. — Na Jesenicah so položili v grob pekovskega mojstra g. F. Paplerja. — V ljubljanski splošni bolnišnici je zapel mrtvaški zvon Ani Piller, roj. Gaber. — V Dravljah pri Ljubljani so spremili k večnemu počitku 74 letnega g. Jožefa Kušarja. — V Ljubljani je umrl g. Rudolf Lukež, sodni uradnik v pokoj. — Daj jim Gospod večni mir in pokoj!

Razno

d Zveza živinorejskih selekcijskih zadrug za pingavsko govedo v Kranju priredi za del svojih članic rodovniške pregledne zadružne govede, združene s premovanjem. Za nagrade je dala banska uprava 12.000 Din. Devet zadrug bo razslavilo preko 400 glav živine. Pregledi se vrše na sedežu posameznih zadrug v sledečem redu: Cerklje: 18. marca ob 2. pop., Preddvor: 21. marca ob 5. dop., Trsteno: 21. marca ob 2. pop., Hraslje: 22. marca ob 8. dop., Naklo: 22. marca ob 2. pop., Mavriče: 23. marca ob 8. dop., Smlednik: 23. marca ob 2. pop., Strazišče: 24. marca ob pol 11 dop., Zabnica: 24. marca ob 3. pop. Kmeto-

valcem priporočamo, da se teh premovanj udeležijo v obilnem številu.

d Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, pomanjkljivem spanju, slabem razpoloženju, razdražljivosti, posežite takoj po staro preizkušeni »Franz-Josef« grenčici. Poročila višjih zdravnikov v bolnicah za želodčne in črevesne bolezni naglašajo, da je »Franz-Josef« voda posebno izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah drogerijah in specializiranih trgovinah.

d Nos je odrezal svoji ženi neki posestnik v okolici Velikega Bečkereka. Mož je najprej pobežnil, naslednji dan pa se je sam javil pristojni oblasti.

d Igralni načrt loterije za zgradbo katedrale Dobrodelnega društva v Belgradu ustreza tudi največjim zahtevam, ker je za glavni dobiček od 5.000.000 Din potrebna samo enkratna vloga skupno 200 Din dočim z najmanjšo vlogo od 25 Din morete zadeti dobiček od 625.000 Din. Nikaka igra na kola (razrede)! Enkratna vloga! Dobitki: 2 po 2.500.000 Din, 2 po 500.000 Din, 10 po 100 tisoč Din, 100 po 10.000 Din. Cene srečk: Dvojna srečka 200 Din, cela srečka 100 Din.

PO DOMOVINI

Versko in prosvetno gibanje
(Boh. Bistrica.)

Spet se moramo oglasiti Bohinjci in vam povedati, da smo za duh, vaje že kar pripravljene. Lepo število fantov in mož se je že prijavilo. Najbolj so se odrezali možje in fantje iz Nemškega Rovta. Naše mamke so kaj požrivalne. Lepo nagovarjajo svoje može in s'rove, naj vendar spravijo toliko korajže skupaj in naj gredo v Dom duhovnih vaj. No, katera žena pa ne bi rada imela vernega in zvestega moža? In katera mati bi ne imela rada poštenih sinov? — Naš režiser Martin je povedal, da so v Prosvetnem domu s »Kristusovim trpljenjem« že pripravljene in ga lahko pridemo na praznik sv. Jožefa ob 8 zvečer pogledat. Zanimanje za to igro je vesplošno. Krekov Matevž je dejal, da tudi v zgornji dolini povprašujejo, kdaj bomo vpriporili Pasijon. Igro bomo ponovili še na Cvetno nedeljo, na velikonočni ponedeljek in na belo nedeljo vsakokrat ob 4 popoldne.

Naši fantje
(Bled.)

Vedno se slišijo besede kriza in bre-poselnost, a mi tega ne poznamo. Četudi so skoraj vsi fantje brezposelni, imamo toliko dela na polju prosvete, da pravijo fantje: dva dni mi še manjka v vsakem tednu. Naš fantovski odsek šteje 30 članov, ki delujejo kot pevci, igralci, tamburaši in poleg tega pa imajo tedensko fantovske večere s poučnimi predavanji. Tudi za moše preskrbimo strokovna predavanja v združništvu, kmetijstvu, živinorji, sadjarstvu itd., katerih se udeležuje okrog 60 mož in fantov.

Prosveta.

(Ribno pri Bledu.)

Pred kratkim je imelo kat. prosvetno društvo občni zbor, pri katerem je vstopilo več novih članov, za častnega člana pa je bil izvoljen Valentin Kokalj, ker si je pridobil mnogo zaslug za društvo. — Na cvetno nedeljo bo priredilo igro »Krvava zarja«, katero je zložil Pavel Babnar, kmečki fant iz Šenturja pri Kranju. Pričakuje se velika udeležba, ker je igra zanimiva in čisti dobiček namenjen za nabavo dobrih knjig društvene knjižnice. —

Prosveta

(Stražišče pri Kranju)

Prosv. društvo v Šmartnem pri Kranju priredi na sv. Jožefa, t. j. 19. t. m. v Šmartnjanskem domu narodno igro »Rekviem«. Ker so se naši igralci že mnogokrat izkazali po lepo uspeših prireditvah in so želi splošno priznanje, upamo, da nas bo zadovoljila tudi predstava te znane in slikovite narodne igre. Zlasti za okolčane je čes pred-

polovična srečka 50 Din, četrtinska srečka 25 Din. Ni igra na razrede! Enkratna vloga! Enkratno zrebanje: 1. maja 1932. Srečke prodajajo: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd. Centrala: Belgrad, Ulica Jovana Ristića 20. Prodajna podružnica Zagreb, Tvrtkova ul. 5.

d 25.000 Din so odnesli neznani umorilci iz blagajne školjeloške elektrarne.

d Pri slabem teku, slabi prevavi se priporočajo spomladansko zdravljenje zlasti s »Planinka čajem Bahovec«, ki se pridobiva iz zdravilnih alpskih zelišč. Toda pravi je samo v omotu z imeom Bahovec.

d Skoraj vso trafiko so izpraznili talavni trafikantini gospe Mariji Lipševi v Celju.

d Tatvine se množe. Pri Marenskem sodišču je bilo podanih nad 300 ovadb. V največjih slučajih gre za tatvine.

d Ker niso imeli cenikov razobešenih je stalo te dni pred sodiščem deset ljubljanskih gostilničarjev. Trije so bili oproščeni, drugi pa obsojeni na denarne kazni.

d Na smrt so obsodili v Belgradu Mio Babića in Z. Pospisila zaradi protidržavnih dejanj. Obsojenca sta pravočasno pobežnila v tujino.

stave primeren. Upamo, da vas bo predstava zadovoljila. Zato ste vsi iskreno vabljeni.

Dve mladi smrtni žrtvi

(St. Jošt nad Vrhnico)

7. marca je bilo pri posestniku Ivanu Jenovcu v St. Joštu veliko fantov in deklet. Prilično so, da se poslovo od svojega prijatelja, ki je bil smrtno bolan. Ko se je približala jutranja zarja je umrl. Ni imel več matere, da bi mu zatimila oči. V otroških letih mu je smrt ugrabila tudi očeta. Naš Ivan je bil v najlepši fantovski dobi. V štirindvajseti pomladi ga je vzela neozdravljiva jetika. Kako priljubljen je bil rajni, so pričali z leni venci pri njegovem zadnjem sprevodu in množično ljudstvo. — Mrtvaški zvonovi pa niso bili zadovoljni samo z Ivanom, temveč so zapeli pesem tudi malemu Andrejčku Drobntnu. Naj bo jima lahka domača zemlja. Ostalim iskreno želja!

(Prosvetne vesti)

(Dev. Marija v Polju)

Prosveta »Poljec« vpripori na praznik sv. Jožefa ob 8 zvečer, v nedeljo 20. t. m. pa ob 4 popoldne I. Jalenovo dramo »Bratje«. Vstopnica za vadna. Režijo vodi g. pisatelj drame. Upamo, da bo občinstvo obkralo do zadnjega kotička naposledno dvorano. — V ponedeljek zvečer pa v dom k delavskemu prosvetnemu večeru. Spored: Petja godba, pa nekaj za smeh, ter predavanje »Kdaj bo konec krize«. Posebno dobro obiskant so našli prosvetni večeri. Na zadnjem takem večeru je predaval zdravnik g. dr. Vidmar o snegi dojenčkov. Potrebna so taka predavanja, so rekli naše matere po predavanju. Gospoda zdravnika pa želimo še večkrat slišati.

Prosveta

(Sostro)

Dramatični odsek prosvete je upriporil v nedeljo 6. marca žalnigo Stillmondski župan, katero je bila prav dobro igrana in je občinstvo do polno ganila. Obisk je bil kljub slabemu vremenu v denarni krizi zadovoljiv.

Prosvetno delo

(Sueberje-Zadobrova)

Pri nas prosvetno delo kaj lepo napreduje. Še so nam ostali spemini na veliko pevsko predstavo 8. septembra in na 80 letnico skladatelja Hugolina Salnerja v Unikonu 29. novembra, katero se je naš zbor polnoštevilno udeležil. V četrtek 17. marca, se vrši ustanovni občni zbor pevskega društva v prostorih tov. g. Lovša ob 20. Vabljeni vse prijatelje petlja, da nas посетijo in občestvo pristopijo kot redni ali podporni člani. Dramatični

odsek Krekovih družin na priredi v nedeljo v Šmartnem v Pevskem domu Finžgarjevo »Našo kric. Vabimo vse, da se v čim večjem številu udeležo.

Požar

(St. Ožbalt pod Učakom.)

Vsled nesreče s petrolejko imata dva naša posestnika občutno škodo. Pogorela sta dva velika kozolca s senom vred. Preden so mogli priti trojanski gasilci, je bil prvi kozolec že na tleh in drugi kakor velik kres v nepremagljivem ognju. K sreči je pihal veter proti Učaku, kjer so štiri domačije tik pod klanecem, a že toliko daleč od ognja, da so njih prebivalci opravili s samim strahom. Da je pihal veter narobe, bi se bil lotil ognju tudi obhaležni veter živinskih hlevov, najbrž tudi hiš obeh pogorele. Cerkev, kola in župniška poslopja bi bila v veliki nevarnosti. Kakor sočustvujemo z obema oškodovancema, tako se tolažimo, da ni prišlo do še večje nesreče. Hlapec je bil padel s petrolejke in košem sena raz stopnice v suho praprotno steljo.

Prosveta

(Dol pri Hrastniku.)

Malokdaj je kaj slišati iz našega lepega Dola. Imamo lep društveni dom, katerega otvoritev je bila l. 1928. Do leta 1930. je oder s krasnimi kulisami počival zimsko spanje. Takrat pa je novi g. kaplan Verbažnik ustanovil dramatični odsek, ki še vedno pridno deluje pod vodstvom g. kaplana Breznika. Da nas vidite sedaj. Vsak mesec pripravimo eno igrice. Če si hočete ogledati naše igrice, pridite dne 4. aprila pogledat igro »Prisega o polnoči«. Do svidenja — vas pozdravljajo igralce dramskega odseka.

Misijon in drugo.

(St. Vid pri Stični.)

Od 27. februarja do 7. marca smo imeli sveti misijon. Vodil so ga štirje patri kapucini. Na čelu je bil sam gosp. provincial kapucinske provincije P. Donat Zupančič, ki je šentiviški rojak. Ves čas sv. misijona je bilo ugodno vreme. Cerkev je bila vsak dan trikrat nabito polna. Obhajancev je bilo iz 5000. Ljudje so zelo zadovoljni in so močno hvaležni gospodom misijonarjem za njihove nauke in za njihov velik trud v spovednici. Ako bi bil sveti misijon en teden pozneje, bi pač ne bil tako obiskani. Ob sklepu je že začelo snežiti in sneg pada ves teden. Toliko ga je, da je težko hoditi od vasi

do vasi. Navadno se je o sv. Gregoriju pričelo že pomladansko delo na polju. Letos bo pa sneg ležal najbrže še o Veliki noči. Živini že sedaj marsikje primanjkuje krme; mnogim ljudem pa hrane, kajti lani je bila slaba letina.

Sejem

(Dole pri Litiji.)

Živinski in kramarski sejem, ki je vedno prvi dan po prazniku Mar. Oznanjenja, se bo vršil letos na torek po Beli nedelji 5. aprila. Družinska praksa za leto 1932. je napravila letos malo pomoto, kar naj izvolijo posestniki sejma sami popraviti oz. uvaževati. — Ta sejem je kot prvi najvažnejši ter so z njim vedno zadovoljni kupci in predajalci. Tudi letos je kljub gospodarski krizi pričakovati dobrega poseta, ker ni izključeno, da se bodo razmere našega kmeta oz. našega malega gospodarja končno zboljšale. Priporočamo se za dober obisk.

Razno

(Muljava)

Pretekli teden je bil v St. Vidu sv. misijon. Četudi je naša podružnica najbolj oddaljena od svoje fare, so se ljudje prav pridno udeleževali sv. misijona. Le par hiš je zapelo vrata klicu božje milosti. — 5. t. m. je umrla Ana Jurčič, svakinja pokojnega pisatelja J. Jurčiča. Omenimo naj, da sta Anton Jurčič ter njegova, sedaj že pokojna, žena Ana, praznovala zlat jubilej zakonskega življenja že l. 1925. — Druga zanimivost v naši vasi je, da imamo še starejši zakonski par v svoji sredi. To sta zakonca Janez Rus in njegova žena Marija, p. d. »Mežnar«. Dasi ima Janez že 88 let, torej rojen isto leto kot pokojni J. Jurčič, njegova žena pa 80 let, še vedno opravljata vsakdanja domača dela in tudi na polje gresla. Zlato poroko sta obhajala že l. 1924. — Pred leti je umrl v naši vasi samski Janez Balek, star 96 let. Vsekakor znamenje, da živi pri nas zdrav rod.

Pasijon

(Novo mesto.)

Kakor smo že zadnjič poročali, prireditelji Prosvetno društvo v Prosvetnem domu za letošnji Veliki noč »Pasijon«, le razpored prirediteljev se je nekoliko pridužgali. Trpljenje Kristusovo se bo namreč uprizorilo na cvetni četrtek, dne 17. marca ob 8 zvečer, na Jožefovo 19. marca ob 2 popoldne,

na cvetno nedeljo dne 20. marca ob 8 zvečer. Zaredi ljudstva z dežele se bo »Pasijon« priredil dvakrat popoldne, tako da bo omogočen posebnikom dohod in odhod z vlaki. Za uprizoritev Gospodovega trpljenja na odru Prosvetnega doma vlada veliko zanimanje. Upamo, da se bo ljudstvo te uprizoritve, pri kateri nastopi okrog 100 oseb, v obilnem številu udeležilo.

Celodnevno češčenje

(Bučka na Dolenjskem)

Tu smo imeli 7. t. m. celodnevno češčenje. Kljub skrajno slabemu vremenu se je ljudstvo še precej pridno udeleževalo skupnih pobožnosti. Cerkevno slovesnost je vodil vneti kaplan, ž. g. Julij Slapsak iz Škočjana. V pridigi je s tako tehtnimi besedami bodril k zvesti hubezni do evharističnega Kralja, da govor ostane vsem poslušalcem v trajnem spominu. Zahvaljujemo gospoda za trud, mu želimo srečno pot in kar največ božjega blagoslova v delu za blagor med našimi rojaki v Ameriki, kamor se odpravljata!

Prosvetno društvo zapečatenost

(Metlika)

V soboto 12. marca ob pol 11 je prišla komisija od ukrajnega glavarstva, ki je bilo v Metliki lani ustanovljeno, in je zapečatila dvorano, kjer se bil lokal »Prosvetnega društva v Metliki« in društvena knjižnica.

O svetem Gregorju, ko ptički se ženijo ...

(Bela krajina)

Lepo svatbo imajo letos. Še lepše jim je miza pogrnjena! Pol metra snega, kakor ga pri nas niti Božič niti pust ne pozna. Niti od mize jim nič teči moglo ni, ker je burja vso vlago popila in vedno naprej sneženi prt debelila. Toliko snega prav zares ne pomni cel rod, ki sedaj prebiva po naši »beli deželi«.

Marija sedem žalosti

(Tri fare)

To je praznik Trifarske Marije. Cvetni petek je pri Treh farah velikončno spovedovanje. Dana je vsem ugodna prilika, da svojo butaro odvale. Vsak bo lahko na vrsto prišel. Torej ne pozabi: Na cvetni petek 18. marca!

RAZNO

Zanimiva odkritja v Abesiniji. Dva italijanska misijonarja, o. o. Chlomio in Ciravegna, sta pred kratkim končala potovanja preko neznanih pokrajin južne Etiopije. Prodrla sta do jezera Marguerite in našli tam na 50 nagrobnih spomenikov, o katerih izvoru niso tamkajšnji črnolisičarji vedeli. — Bili so to monolitni in kamene plošče, na katere je nevaljena roka narisala grobe človeške figure. Nekateri črte, ki so nakracane po telesih, dajo misliti na povelje, s katerimi nekatera južno-etioipska plemena še danes povikajo mrtvece, preden jih pokopajo. V nekem prostoru pri Gambelli ob zgoraj omenjenem jezeru, ki je merilo 50 kvadratnih metrov, sta misijonarja našla 48 takih spomenikov.

Koliko duš šteje Nemčija. Po najnovejših podatkih so v Nemčiji leta 1931 narasla rojstva za 415.927. Od tega je bilo rojenih v inozemstvu 36.496, tako da znaša čisti prirastek v Nemčiji 379.431 duš. S sarskim ozemljem šteje Nemčija 65.280.000 duš.

Sheehan:

13

MOJ NOVI KAPLAN

»Najbrže bi mi radi nekaj drugega povedali?«
»Da; govoriiva odkrito, oče Dan!« je rekel in besede so mu postale toplejše, »res je. Nekaj bi vam rad povedal. Toda ... bojim se, da vas bom užalil.«
»Ne, ne!« sem mu odgovoril. »Bratovskemu opominu sem vedno dostopen.«

»Veste, stvar je taka,« je pričel nervozno. »Midva sva že stara znanca in prijatelja, zato sem se vedno zanimal za vas ...«

»Za božjo voljo, oče Jakob, prihranite si ta uvod. To že suponiram, kakor pravijo bogoslovni profesorji, kadar pričakujejo, da je poslušavcu stvar že znana.«

»Dobro, potem bom govoril brez ovinkov,« je odgovoril odločno, ker so ga moje besede nekoliko ujezile. »Vaša župnija je na robu prepada. Vi ste se umaknili popolnoma v ozadje in pustili temu mlademu kaplanu, da vlada po mili volji. Povedati pa vam moram, da ljudje s tem nikakor niso zadovoljni in mi, sosedni duhovniki, tudi ne, in če bo zvedel škof — in zvedel bo gotovo, o tem ni dvoma — tudi on ne bo mirno prenesel.«

»Dobro, oče Jakob!« sem mu počasi odgovoril, a že bolj neodločno. »Ker ste že tako lepo povedali, bi vas prosil, da mi navedete še glavne očitke proti mojemu kaplanu!«

»Z veseljem, takoj, če želite,« je odvrnil, a takoj omahoval. »Kaj potrebujemo teh angleških mladeničev, ki hočejo učiti nas, stare in izkušene duhovnike, naša opravila. Mi smo tu ohranili vero ...«

»Prihranite si te očitke in ne očitajte mu mladosti. Ta vaš nastop in zaslug naših duhovnikov so zapisane v nebesih. Potrebovali bi kakega Manzonijskega, da nam jih oriše, razen če sami ne želimo, da bi ostale zapisane samo v najlepši knjigi — v božjem spominu.«

Te besede so ga nekoliko zmedle.
»Dobro, vi ste moder mož. Kaj mi nasvetujete, naj naredim?«

»Povejte mu nekaj gorkih, in ga potisnite na njegovo mesto!«
»Dobro, toda jaz bi želel, da mi poveste natančneje. Kaj naj mu rečem?«

»Kaj naj bi mu rekli? I no, recite mu, da ne trpite novotarij v svoji župniji: Nil innovetur, nisi quod prius traditum est — naj ne vpeljuje neutemeljenih novotarij. Recite mu, naj dela kakor delajo drugi duhovniki v škofiji in se vživi v razmere in običaje. Naučite ga pokorščine, odprite mu sv. pismo ali svete očete in mu dokažite!«

»Bog vam povrni ta nasvet!« sem se mu hvaležno zahvalil. »Veliko breme ste mi odvalili s srca. Sedaj bi pa morda še pregledala, kakšen uspeh bi imelo velika samozavest — neznačajnost.«

Med zaprašenimi knjigami sem si izbral malo knjižico — zbirko najlepših mest iz spisov svetih očetov in jo odprl.

»Poskusiva kar tukaj!« Počasi in slovesno sem bral: »Sedaj pa vidimo celo duhovnike, ki puščajo v nemar evangelije in preroke in raje bero drame, pojo zaljubljene pastirske pesmi, prebirajo Vergila in knjige, ki vzbujajo strasti!«

»Ni slabo!« je kritično pripomnil moj poslušavec, a jaz sem s strahom in v zadregi držal odprto knjigo

* Laški pisatelj; glavno delo: Zaročenca.

Novice

(Predgrad ob Kolpi)

Tudi pri nas je bilo slabo lansko leto, ker nam je vzela strašna suša vse. Gospodarji so v skrbah, kaj bodo polagali živini. Gospodinjje pa premišljajo, kaj bodo kuhale. Krompirja imamo komaj za seme, fižola ni niti za seme. Dobili smo nekaj sena za živino in 4000 kg koruze na našo občino. Pri razdelitvi bi bilo želeli, da bi delivci bolj upoštevali najrevnejše in najpotrebnejše. Taki, ki imajo doma še polne zaloge starega žita, po našem mnenju te podpore niso bili potrebni. Vsem darovalec se najlepše zahvalujemo!

Novice

(Sv. Frančišek v Sav. dolini.)

Smrt se je oglasila v spoštovani Jamnikovi viši ter ugrabila vrnomo mater Marijo Jamnik v 80. letu starosti. Na njeni zadnji poti dne 7. t. m. jo je spremlilo k večjemu počitku mnogo ljudstva. Fantovski pevski zbor je zapel dve žalostinki v slovo. Naj počiva v miru! — Omeniti moramo zanimanje naših ljudi za kmetijski pouk, ker se v tako lepem število udeležujejo gospodarskega tečaja v šoli. Marsikateri navset se bo dal s pridom uporabiti pri našem gospodarstvu. Posebno urno sadjarsstvo je tista panoga, ki nam bo pri razmeroma malem trudu lahko dajala lepih dohodkov.

V Dalmaciji je pomlad

(Šibenik)

Po hudi in mrzli zimi je pred enim tednom nastopilo toplo vreme. Po vrhovih sade (flancajo) že salato in tudi v vinogradih so že začeli delati. — Naval ljudi v mestu je velik. Posebno okoličano veliko pride, da se jim brezplačno razdeli moka. — Tu je veliko Slovencev iz vseh stanov. Na razpolago imajo tudi slovenskega spovednika, g. Antona Zalokarja, ki je korni vikar v katedrali. — Je tu tudi veliko število slovenskih vojakov-mornarjev, ki so v zadnjih dnevih v stolnici opravili svojo velikončno sv. spoved. Lepo jih je bilo videti, ko so tako spodbudno pristopili k mizi Gospodovi. Se pač pozna, da so bili dobro vzgojeni od skrbnih staršev, pa tudi kongregacije in prostevna društva so sigurno k temu pripomogle. Prav je tako!

Poravnajte naročnino!

v roki. »Zdi se mi, da se mu bo prav prileglo. Toda, kaj vam je vendar oče Dan? Ali vam je postalo slabó?

»Ne, le te besede so me nekoliko presenetile. Ta obsodba me je prehuo zadelá. Kaj sem vendar delal drugega v teh petdesetih letih kot bral Horaca in Virgila.«

Tako hudo ravno nisem mislil, se je pričel opravičevati. »Kdo pa je to napisal? Je bil že kak prenapetež!

»Sveti Hieronim, svet in pobožen mož,« sem ugovoril.

»Pustiva. On je bil svojevrsten mož. Tako hudo ravno ne mislim, bilo bi že skoro nesramno. Je bil pač novotar, kaj hočeva!

»Navdušen za novotarije kot moj kaplan!« sem dodal.

»Pustiva to in poglejva raje pri kakem bolj pametnem svetniku, na primer svetem Bernardu. On je bil vedno pameten svetovalec!

»Širokoustnež lenuhari; mnogo govorjenja — prazen sad; nagubano čelo — brezpomembno delo; velika samozavest — neznačajnost.

Te besede pa so razburile tovariša. Da, prerokov ne spoznamo nikdar v naprej. Pograbil je klobuk.

»Kaj, ali že odhajate?« sem mu rekel in pozvonil. »Ravnokar sem pozval po očeta Lethebyja, boste videli kako bova na kratko opravila!

»Veste, moram — moram oditi,« je hitel. »Moram h bolniku, nekam so me povabili... obiska pričakujem... Saj se bom še oglasil. Z Bogom!«

»Počakajte še malo, bova izpila kozarec vina!« »Hvala lepa, moram iti. Konj je še mlad in zelo plašen. Na svidenje!«

* Rimska pesnika.

Naznanila

d Posor! Preskrbite se pravočasno! Zavarujte se pri »Karitas«, posmrtninskem oddelku največje slovenske zavarovalnice — Vzájemne zavarovalnice v Ljubljani. Zahtevajte prospekte! »Karitas«, Ljubljana, palača Vzájemne zavarovalnice, tel. št. 2521 in 2522.

Kmetijsko društvo v Trebnjem sporoča svojim članom, da s 15. marcem začne razprodajati vso svojo zalogo, ker bo opustila nadrobno prodajo. Proda ali odda tudi ves inventar (zalogo) — proti takojšnjemu plačilu ali dobremu jamstvu. — Tudi takošnjenemu plačilu ali dobremu jamstvu. — Tudi takošnjenemu plačilu ali dobremu jamstvu.

n Godbeno društvo Dmále uprizarj v nedeljo, 20. marca, v svojem domu v Domžalah igro s petjem v sedmih slikah: Car s k se l. Začetek točno ob 15. Pri priveditvi sodeluje društveni orkester.

n Kmetijska družba v Ljubljani obvešča javnost, da ni istovetna s »Kmetijsko eksportno zadrugo v Mariboru« in ni z njo v nikakih zvezah. Kmetijska družba je stanovska organizacija slovenskega kmeta, katere delokrog je natančno določen v njenih pravilih, in ki se ni nikdar bavila s kakim zavarovanjem.

n Vabilo! Mlekarska zadruga v Vodicah vlnudno vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo 20. marca 1932 ob 15 v »Domu« v Vodicah.

n Penikve pri Dobropeljah. Gasilno društvo je zaradi bolezni enega igralca in vsled slabega vremena moralo za 13. t. m. napovedani gledališki predstavi preložiti na praznik sv. Jožefa. Za ta dan vsi vlnudno vabljeni!

Radio

Radio-program od 20. do 27. marca 1932. Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Cas, plošče, kvintet, 22.00 Poročila in Cas, napoved. — Četrik, 17. marca: 17.30 Duetra s petjem in klavirjem, predvaja g. V. Pirnat, 18.35 Wagner Siegrid: Prenos iz dunajske drž. opere. — Petek, 18. marca: 18.30 Gospodinska ura, vodi Krekova gosp. šola, 19.00 L. Sušnik: Francoščina, 19.30 Dr. V. Bohinec: Narodi zemlje, 19.45 Sokolska ura (dr. V. Murnik): Prenos iz Belgrada, 20.30 Prenos iz Varšave. — Sobota, 19. marca: 9.30

Prenos cerkvene glasbe, 10.00 Dr. P. Roman Tominec: Osebnosti velikega tedna, 10.30 V. Pirnat: Od drevesne skorje do plutnega zamanka, 11.00 Salonski kvintet, 12.00 Cas, poročila, plošče, 13.15 Dekliška ura: Zena in umetnost (A. Lebarjeva), 15.45 Plošče, 16.00 Prenos koncerta gorenjske sokolske župe iz Kranja, 20.00 Pevski solistični veser g. Marjana Rusa, 20.30 Fantje na vasi pojajo, 21.00 Operni večer, sodelujeta god. Zupanova in g. Jelačič s spremljevanjem salonskega kvinteta. — Nedelja, 20. marca: 8.00 Dr. Bohinec: Glasni predpogoji za uspešno poslovanje kmetijskih zadrug, 8.30 Navseli za kmetovalce, 9.00 Esperantska ura, 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10.00 Dr. P. Roman Tominec: Osebnosti velikega tedna, 10.30 Dr. J. Voršič: Načrt za odpravo gospodarske krize v Jugoslaviji, 11.00 Salonski kvintet, 12.00 Cas, poročila, plošče, 15.00 O mlekarstvu, 15.30 Dekliška ura: Zena v literaturi (A. Lebarjeva), 16.00 Koncert citrarskega terceta »Vesna«, 17.00 Koncert dveh mandolin s spremljevanjem kitare, vater poje god. Stefka Korečanova narodne pesmi, 18.00 Duet harmonij in klavir, 20.45 Samospevi p. Thierry-Kavčnikove, 21.45 Salonski kvintet. — Ponedeljek, 21. marca: 18.30 F. Pengov: Modernizeta hrane, 19.00 I. Burjan: Čočina, 19.30 Prenos Goethejeve proslave iz Lipskega. — Torek, 22. marca: 11.30 Sokolska ura: Slovenska Velika noč, 17.30 Otroški nastop, 18.00 Salonski kvintet, 19.00 Dr. I. Grafenauer: Nemščina, 19.30 Dr. Fr. Stele: Glavne razvojne faze v umetnostni zgodovini, 20.00 Fonetični studij, vodi g. dekan filoz. fakult. Dr. F. Veber, 20.30 Prenos iz Zagreba. — Sreda, 23. marca: 18.30 Alojzij Zupanc: Belokranjske pravljice, 19.00 Dr. I. Preobraženski: Ruščina; 19.30 Literarna ura: Levstikovi zbrani spisi (Fr. Volnik); 20.20 Glasbeno predavanje (G. Skrajcar); 20.30 Samospevi ge. Cirile Škerlj-Medvedove.

Poet: »Šele po moji smrti bo svet razumel, kaj sem storil zanj.«

Urednik: »Radi tega si ne delajte skrbi, takrat boste izven nevarnosti.«

Zdravnik: »Nič ne morem pomagati zoper vašo bolezen. To je podedovano.«

Bolnik: »Potem pa pošljite račun mojemu očetu.«

»Na svidenje!« sem mu vzdrazil in še sam vzal palico s pozlačeno kljuko in klobuk. Obiskati sem hotel svojega kaplana in se pogovoriti z njim. Prepričan sem bil, da je tu treba nekaj storiti in sicer takoj. Tovariši so veliko govorili o meni in trdili, da sem vsled starosti nesposoben za vsako delo... Res je, da nekaterih malenkosti pri kaplanu nisem mogel odobravati, sicer bi pa lahko bil za zgled vsakemu katoliškemu duhovniku in po njegovem prihodu v župnijo se je marsikaj zboljšalo. Trudil se je za izobrazbo ljudstva in njegovo versko poglavitost. Toda pustimo to. Vsaki svoji v vsak hoče imeti prav. Vest mi je govorila: »Pazi, da ne boš nasprotnoval božjim načrtom!«

V takih skrbih in dvomih sem počasi korakal po cesti, ki je v velikem ovinku peljala okrog vasi in prišel do steze, ki se je odcepila proti šoli. Zbudil sem se iz prijetnih sanj in slišal otroške glasove kakor da bi molili. Na ovinku sem srečal otroke, ki so se vračali iz šole. Navajen sem bil gledati te mlade kratkohlade gorjančke, kako so divje tekli iz šole, prešerno skakali preko občestnega jarka in padali vanj, vpili, kričali, divjali in njihove gole umazane noge so bile zelene od trave in rujave od blata. Morda so se za hip ustavili in me pozdravili, a takoj je bil zopet isti nered kakor preje. Danes so šli počasi, po trije in trije, oči so upirali v tla in vsi so lepo, glasno in razločno — molili sveti rožni venec. Sredi med njimi je neka deklica molila naprej, drugi so odgovarjali.

Začuden sem obstal pred njimi.

»Vesel sem otročiči, ker tako lepo molite čes med potjo. Kako dolgo pa že molite sveti rožni venec med potjo?«

Trgovina s sužnji v Hongkongu. V londonski spodnji zbornici je pred razpustom leto poizkušal Sir John Simon razpravljati o nagnusni trgovini s sužnji, ki še vedno cvete v angleškem Hongkongu. Kljub temu, da je angleški parlament že pred 100 leti odpravil suženstvo, se v Hongkongu dan za dnevom dogajajo grdi slučajni trgovine s sužnji. Zbornica je več kakor dve uri napelo poslušalce izvajanja poslanca Simona in sklenila, da bo storila vse mogoče, da se to grdo poniževanje človeškega dostojanstva na vsak način odpravi.

Zvit pi. Angleški raziskovalec tropskih delat Seton Karr je prepoznal deželno plemena Zulu. Tam je reka, katero morajo preplavati, če hočejo na obisk k tovarišem na drugem bregu. V vodi pa je polno krokodilov, ki hitro čakajo na plen. Pa so na ta način izgubili že več tovarišev. Sledijo pa se jim je posvetilo v glavi. Našli so trik, s katerim so ugnali požretno reptile. Preden se vržejo v vodo, da splavajo v reko, se zberejo na določnem mestu in začnejo velik lajež. Krokodili prhitijo nato v velikem številu na breg v upanju, da

Odtujenost od Boga vodi v prazno vero

Značilno je, da človek vselej, kadar se od-pove pravi veri in le s svojim razumom išče resnice, lahko zaide v prazno vero, vraže. Priča za to nam je staro pa tudi novodobno poganstvo.

»Kamorkoli se ozreš,« pravi paganski mo-frijan Ciceron, »povsod te preganja prazna ve-ro; če slišiš vedeža, ali čuješ vedeževanje; če daruješ ali opazuješ letanje ptic; če zagledaš Kaldejska ali vedeževalka; če bliska, če grmi, če se pripeti kaj izrednega, nikoli ne najdeš mi-ru.« (De divin. II.)

In danes? Na policiji mesta Pariza, tako prosvetljenega mesta, je bilo l. 1899. priglašeni- nih 1921 vedeževalk, ki prorokujejo iz kart, 103, ki prorokujejo iz rok, 74, ki napovedujejo usodo v spanju. Toliko jih je bilo le zglašenih, a v resnici jih je bilo veliko več. Tako prosvit- ljeni svet! Boji se številke 13 itd. Diderot, zna- ni francoski brezverec, je n. pr. zapustil mizo, ako je pri njej sedelo le 13 oseb. Marquis d'Ar- gens, drugi znani brezverec, se je smirtno pre- strašil, ako se je na mizi prevrnila posoda s soljo.

Angleški list »Morning Post« je pred me- seci priobčil zanimive, pa tudi žalostne odlom- ke iz predavanj Harryja Price o blaznem in sa- tanizem praznoverju v Londonu. Danes cvete v Londonu tako praznoverje, kakršnega v sred- njem veku niti v sanjah niso poznali. Na sto- tinek boljnih in bogatih mož pripada k satan- skemu bogoslužju, ki ga vodijo po večini ino- zemci. Poslužujejo se podobnih obrazcev in za- govorov kakor nekromanti (zaklinjevalci du- hov) v srednjem veku. S pomočjo alkimije in astrologije živi nekaj ljudi prav dobro na stro- ške lahkovernežev. Svojo črno mašo in molitve opravljajo brez skrbi, ker ni zakona, ki bi bil

proti njim. — »To je namreč posledica,« go- vori nemški učencjak Hegel, »ako človek sam preiskuje resnico in zametuje božje razodetje, da narodi pripogibajo kolena pred maliki, pre- šestniki in pijanci in da verujejo kot resnico najbolj nesmiselne pripovedke in bajke.«

Boj za mladino!

Našo dobo imenujemo po pravici »stoletje otroka«, ker gre predvsem zanj in ker sku- šajo postaviti otroka v ospredje. Mogli bi pa na- zvati naše stoletje tudi kot stoletje »pridobi- vanja mladine« za najrazličnejše nauke in smeri. Prav po vseh državah in tudi po vseh organizacijah, da celo v družini, moremo opa- zovati boj, ki gre za tem, da bi pridobil mla- de duše za svoja načela.

Izraža se pa ta duhovni boj za mladino današnjih dni predvsem v nasprotju med dr- žavo in Cerkvijo oziroma med narodnostjo in vernostjo. Cerkev in država namreč skuša pridobiti zase mladino.

Pri tem je stremljenje države, da bi dala mladini predvsem državljansko — seveda ta- ko kot jo ona pojmuje, n. pr. v Rusiji, popol- noma brezbožno vzgojo — Cerkvi pa je na tem, da bi vzgojila mladino prevsem v verskem duhu, ki je tudi najboljša podlaga pravi držav- ljanski zavesti.

To nasprotje med državo in Cerkvijo je sicer že staro. Reči pa smemo, da se je to nasprotje danes še prav posebno poostri- lo, tako da ne najdemo samo prikrite duhovne borbe za mladino, nego je postal ta boj kar javen in odkrit. Ena izmed osnovnih teženj sodobnih držav je namreč duhovna borba za mladino, ki naj iztrga mlade in sprejemljive duše vplivu Cerkve in vere.

Kot primere za to obliko duhovnega boja in mladino vsi poznamo Italijo, Španijo in

Rusijo in še to in ono državo. V Italiji n. pr., kjer se je najprej zdelo, da nastopa samo na- čelno nasprotje do komunizma, ne je sedaj jasno izkazalo, da duhovnim voditeljem ni šlo samo za to, da bi postavili proti mednarod- nemu in zgolj razrednemu značaju komuniz- ma tudi notranjo vrednost narodnostne vzgoje. Tako je izavenel pred kratkim ves boj v Ita- liji med Vatikanom oziroma svetim očetom in Katoliško akcijo ter med Kvirinalom oziro- ma fašizmom in njegovimi voditelji kot du- hovni boj za načelno usmerjenost mladine, ki naj bo ali pred vsem duhovno-verska ali pa duhovno-narodnostno (protiversko) vzgojena.

Prav isto vidimo tudi v Španiji in v Ru- siji. Tudi v teh državah se je začel (v Španiji) ali pa že dolgo traja (v Rusiji) zelo oster boj za duhovno usmerjenost mladine in tudi tu gre za nasprotja med versko in narodnostno vrednoto, oziroma med versko-cerkveno in na- rodnostno-državno vzgojo mladega človeka. Podobnost z Italijo pa je še v tem, da smo imeli tudi v obeh navedenih državah некоč ali pa še prav pred kratkim tako predstavo, da sta po svojem ljudstvu globoko verni in da sta močni zaščitnici verskega in cerkvenega duha. Saj smo vendar vedno slišali in govorili o »svetici Rusiji in do pred kratkim tudi o »katoliški Španiji«.

Zato je tudi nam v sodobnih časovnih raz- merah potrebno, da imamo čisto jasen in to- čen pojem o bistvu krščanske vzgoje, to je vedeti moramo, komu pripada vzgojni posel, komu je vzgoja namenjena, kateri so krogi vzgoje in kakšen je pravi namen in način krščanske vzgoje v tistem redu, ki ga je po svoji Previdnosti določil Bog sam.

Prav zato ne moremo nikdar dovolj pri- poročiti vsem krščanskim staršem — zlasti pa še izobraženejšim okrožnicu sv. očeta Pija XI.: **O krščanski vzgoji mladine.**

se bodo kmalu nasitili. Toda čim pomole pošasti glave iz vode, se psi spu- stijo v dir in poskačejo v vodo na drugem mestu brega ter preplavajo re- ko. Seton Karr pripomi- nja, da tukaj pač ni več mogoče govoriti samo o mgonu, ampak že o »iz- obrazbi«.

Zagovoril se je. Prijatelj A. je dražil in begal svojega prijatelja B., ko- likor je mogel. B.: »Beži no, beži, kaj se boš delal iz mene norca! A.: »O je! koliko norcev pa se da napraviti iz tebe?« Prijatelj B. (v nagli ne- premišljenosti): »Več že, kakor iz tebe!«

Novi čudež v Lurdu. Na slovečih božji poti v Lour- des na Francoskem je na pripribojno Matere Božje zdeloila zopetno zdravje 31-letna gospa Pedron, ki je bila zadnjih osem let doocela hroma; zdaj zopet lahko hodi. To čudežno ozdravljenje je potrdilo več zdravnikov.

Italijanska sol. Ker ima Italija državni monopol na morskoo sol, je postavno prepovedano morskoo vo- do prekuhavati v svrhu pridobivanja soli. Ozna- čeno vodo se pač lahko rabi v zdravilne svrhe, toda samo z dovoljenjem finančarjev.

V trenutku je izginila pobožnost in otroci so se vsuli okrog mene.

»Ze ves teden! Oče Letheby nam je pripovedoval o nekem mestu, kjer gredo ljudje zjutraj na delo in med potjo molijo sveti rožni venec. In potem smo še mi rekli: Zakaj ne bi tudi mi na poti v šolo tega storili.«

»To ste pa res lepo naredili,« sem jih pohvalil in pogledal po navdušenih obrazih. »Ali ima vsakdo svoj rožni venec?«

»Jaz ga že imam,« je zaklicala deklica, ki je mo- lila naprej, »drugi pa molijo na prste.«

»Preskrbeti vam bom moral rožne vence. Kar pričnimo: Anica, tu imaš mojega!«

Podaril sem svoj bisernati rožni venec mali de- kllici, ki je bila vsa iz sebe radi lepega darila. Otroci so odšli in nadaljevali molitve.

To je zopet novotarija. Neznosno! Kdo je še kdaj slišal kaj podobnega! Kako se bo vse to končalo? Ali bo župnija res propadla? Sam mi je položil rešitev v roke: rožni venec prepovem! Da otroci ne bodo več smeli moliti in prepevati v čast svoji nebeški materi in kraljici? Zdelo se mi je, da vidim Marijo, kako me gleda iznad oblakov in slišim preroški glas: Če bodo ti molčali...

»Oče Letheby je odsoten, a bo takoj prišel. Izvo- lite v sobo in počakajte nekoliko minut!«

Spustil sem se v udoben naslanjač, prevlečen z mehkim pregrinjalom, ki je vzbujal občudovanje moje kuharice.

Ogledoval sem sobo. Vsepoovsod so bile razpo- stavljene knjige, toda vse je bilo snažno in urejeno. In tu! To bo nekaj zame! Na belih polah pisalnega papirja sem opazil prve beležke. Zanimalo me je kaj

si je izpisal. Ni sicer lepo, da pregledujem tuje be- ležke, toda ker imam važno opravilo, bi mogel tu dobiti kak povod za grajo. Poglejmo:

1. novembra. Pregledal sem nekaj številc Corn- hill Magazine-a. Zanimiv je zlasti članek: Wodsworthova etična načela.

2. novembra. Prebiral sem Taylorjeve pesmi. Ugajale so mi prevsem: Izak Komen, Edwin lepi, Ve- čer po zmagi.

»To je napredek!« sem pomislil sam pri sebi.

Stopil je v sobo. Po običajnem pozdravu mi je z velikim veseljem pokazal neko revijo:

»Poglejte, oče! To so zanimive stvari, tako pre- tirane samohvale še niste brali. Poslušajte!«

Vzel je v roko mesečnik, ki je ležal na mizi in bral.

»Ker zahtevate, vam bom odkrito povedal svoje mnenje. Če se lord sklicuje na svoje znanje, potem sem popolnoma enak lordu Coplestonu. Isto bi mogel trditi glede poznanja ljudi in sveta. Razlikujeva se le v zaslugah. Brez samohvale lahko trdim, da je v tem oziru Copleston proti meni kakor krtina čje primerjate z Andi. Med nama ni možna primerja. Copleston ni teolog, jaz sem... Vedno sem bil prepri- čan, da postanem некоč škof. Postati hočem eden iz- med največjih Angležev...«

»Ali ni to imenitno,« je rekel oče Letheby, od- ložil mesečnik ter mi pogledal v obraz kot da pri- čakuje mojega pritrdila.

»Ubogi človek! Kdo je neki to zapisal?«

»Profesor kolegija v Oxfordu in začetnik angli- kanskega obnovitvenega gibanja. Ali si sploh moreta misliti, da bi bil to kak katoliški duhovnik?«

Občine in plesne prireditve

Kako bi se dale — ako že ne povsem preprečiti, kar bi bilo najpametneje, — pa vsaj do skrajnosti omejiti plesne prireditve? Tako nas sprašujejo razodni ljudje. In dalje: Kaj pa občine, ali nimajo moči, da bi ustavile po deželi to plesno norost?

Vsakemu in vsem odgovorjamo, da so v prvi vrsti občupravna oblastva prve stopnje (okrajna načelstva) poklicana, temu nebodigatreba postaviti najozje meje. Kako se da to storiti, je pokazal prejšnji načelnik okraja ljubljanske okolice dr. Rudolf Andrejka, dobrega spomina. Ni nam znano, koliko je imel posnemovalcev. Želimo le, da bi ga posnemala vsa politična oblastva.

Občinam je bilo vzeto iz rok podeljevanje tako zvanih licenc za plesne prireditve, ker so po novi zakonodaji prešle vse tozadavne pravice v pristojnost občupravnih oblastev prve stopnje. Vendar pa imajo občine še vedno možnost, ako le hočejo, da uspešno omejujejo nesmiselne plesne prireditve, ki prav v nobenem primeru in ob nobeni priliki niso potrebne, pač pa so vselej in povsod kvarne v duševnem in gmojnem pogledu.

Uspešno sredstvo za omejevanje plesnih prireditev so občinske takse.

Za dravsko banovino se pobirajo te takse po še vedno veljavnih uredbah o pobiranju taksa, in sicer:

1. Po uredbi bivše ljubljanske oblasti skupščine z dne 14. novembra 1928, proglašene v »Samoupravi« z dne 19. januarja 1929, št. 12.-3.

2. Po uredbi bivše mariborske oblasti samouprave z dne 6. septembra 1929, proglašene v »Samoupravi« z dne 26. oktobra 1929, št. 31.-9.

»Ne! sem rekel. »Zdi se mi pa mogoče, da bi tudi katoliški duhovnik lahko imel take misli in v tem smo vsi skupaj precej enaki. Spominjam se še, da sta me ob nastopu na mojem prvem službenem mestu naučili zlasti dve misli: Nikakor nisem mogel dometi, kako se je mogla katoliška cerkev v teku osemnajstih stoletij brez klobučja sodelovanja tako razviti — in drugič: Kaj je vendar mislil škof, ko si je za svojega generalnega vikarja izbral slabotnega, bolehnega šestdesetletnega starčka, ki je jecljal in bil — vsaj meni so tako pravili — še vedno prepričan, da je zemlja ravna ploskev in rekel, da bi se ljudje smejali, če bi kdo trdil, da je krogla — in popolnoma prezre vzor vselj populnosti, nekaj izvleček vseh talentov kot sem bil jaz. Dolgo let sem se skušal znebiti tega in žal si jih še danes ne morem popolnoma izbiti iz glave. Le verjemite mi, dragi mladi prijatelji, mnogi izmed nas posnemajo tega profesorja, le da tega ne razglašajo po časopisih.«

»Jaz sem pa mislil, da ima samo enega tekmeča na svetu — očeta Jakoba!« je dejal in me spomnil na mojega obiskovalca.

Prvič sem opazil vrzel v ščitu svojega malega Goljata in zasadil sem vanjo svoj meč.

»Ali se vam mudi h kakemu obisku?« sem vprašal.

»Nikamor, oče!« je odgovoril, iznenaden radi ne pričakovanega vprašanja.

»Ali bi poslušali kratko zgodbo?«

»Seveda!« je dejal, se vsedel v naslanjač in položil glavo v dlani.

»Dobro!« sem prišel počasi. »V prvih letih svojega službovanja sem živel nekoč skupaj z mlajšim kaplanom. Gledal sem nanj zelo pokroviteljsko, da, skoro sem ga preziral, ker je bil zelo ošaben v na-

Opozarjamo, da imata obe uredbi moč zakona.

Po točki 12. tarife k obema uredbama sme vsaka občina skleniti, da pobira za prireditve splošno pristopnih plesnih zabav za en dan občinsko takso v višini 100 Din; poleg tega pa še za vsakega godca posebej do 5 Din. — Naj bi ne bilo občine od največje do najmanjše, ki bi ne uvedla te takse! — Upravičeno smemo pričakovati, da bo banska uprava ne glede na omejevanje občinskih taks vselej odobrila občinske takse po 100 Din za vsako plesno prireditev.

Drugo zelo uspešno sredstvo za omejevanje plesov ima enako se glaseče določilo obeh uredb v tretjem odstavku § 4. Po tem določilu ima občina (županstvo) pravico zahtevati plačilo občinske takse v dvojnem znesku od vsakega, kdor priredi ples brez dovoljenja sploh, pa tudi, kdor tega poprej ne naznani županstvu, čeprav za to ni potrebno dovoljenje županstva. Vse premalo je znano zlasti zadnje določilo ne samo širši javnosti, marveč tudi županstvom.

Občupravna oblastva prve stopnje pa naj bi nikdar in nikoli ne izdajala dovoljenj za plesne prireditve, ne da bi se popred izjavile občine pritrdilno, posebno pa ne brez potrdila županstva, da so plačane občinske takse. Blagor naroda zahteva vse to, kar smo navedli v teh vrstah. F. K.—n.

Nekega vandrovca so pripeljali v zapor. »Slecite se, da se odpeljeta v kopalnico«, je ukazal ječar.

Vandrovce je strmel: »Kaj, v vodo naj grem?«

»Seveda,« je dejal paznik. »Kdaj pa ste se zadnjikrat kopali?«

Vandrovce: »Saj še nisem bil nikdar zaprt.«

stopu in do ušes zaljubljen v latinske in grške citate, v resnici pa se mi je zdel zelo domišljav in sebičen. Pozneje sem moral spremeniti svoje mnenje. Bil je, dasi ni nikdar jezdil, strasten ljubitelj konj in nezmotljiv strokovnjak v teh stvareh. Vedno je gojil le najboljše vrste. Tudi takrat je imel izredno lepo kobilico, katero je imenoval »Milko« in ji je pripisoval prav toliko pameti kot Robin Hoodu.* Kobilica ga je poznala in mu sledila kakor pes. Vedno jo je sam osnažil in ji stregel. Z bičem se je ni nikdar dotaknil. Zavrnil je 150 funtov, katere mu je ponujal zanjo neki trgovec nekaj dni pred sledečim dogodkom. Bila sva v mestu pri konferenci, peljala sva se tja in nazaj, skupno kakih štirideset kilometrov. Ko sva se vrnila, je bila kobilica zelo trudna.

»Tu je pa res ne bom nikdar več gonil,« je rekel. »Za to pot si bom drugič raje izposodil kako kljuse.«

Preden smo se vsedli k večerji jo je osnažil, narkmil in pognril z odejo. Toda komaj smo se vsedli, so ga že klicali k bolniku in rekli, da je zelo nujno. Kmalu boste spoznali, da tega izraza ne smete vzeti preveč resno, ker navadno ni nič hudega. Toda pri tem slučaju so mu porinili v roke zdravnikovo pismo, katero je glasno prebral: »Pridite čim prej. Položaj je zelo nevaren.«

Tu ni bilo izbire.

»Ali imate konja s seboj?«

»Ne, prečastiti,« je rekel sel. »Sel sem naravnost preko hribov po vseh kozjih stezah, ker ni bilo časa.«

Naglo je odšel v hlev in ga odprl. Kobilica je razrezgatala, ker ga je spoznala po stopinjah. Posvetil ji je v oči.

»Milka, še ena pot naju čaka nocoj.«

* Konj, ki je znal šteti, seštevati in odšteti s kopitom.

Veljavnost občinskih zakonov

Mnogokrat prejemamo pismena pa tudi ustna vprašanja, ali še veljajo občinski zakoni (občinski redi) nekdanjih dežel v prejšnji državi, kakor so bili sprejeti po tedanjih zakonodaji. Vsem vpraševalcem bodi odgovorjeno in hkrati pojasnjeno vsej javnosti nastopno:

Vsi občinski redi (sankcionirani zakoni) bivših dežel: Krajske, Štajerske in Koroške veljajo — vsak za tiste občine, kamor so spdale po prejšnji upravni razdelitvi na te dežele, — tudi še danes in bodo veljali toliko časa, dokler ne bo sklenjen, sankcioniran in objavljen nov — že dolgo pričakovani zakon o občinah, ki bo enotno urejal vse občinske uprave v naši državi. Ne veljajo seveda več one določbe občinskih redov, ki so bile razveljavljene s posebnimi zakoni po 6. januarju 1929 leta. To so zlasti določila o postavljanju in izpremembah občinskih uprav (županov, občinskih odborov in odbornikov). Vsa druga določila, ki se nanašajo na občinsko gospodarstvo, na sklicevanje odborovih sej, na glasovanje pri sejah občinskih odborov, na kazensko postopanje itd., veljajo slej ko prej v vsem obsegu.

Le zadolževanje občin je postavljeno še pod posebno kontrolo ministrstva za finance in ministrstva za notranje zadeje. Neposredno nadzorno oblastvo (sedaj kr. banska uprava v kompetenci bivših deželnih odborov) torej ne dovoljuje več najemanja občinskih posojil, ker je pravica za to pridržana ministrstvu. — Vendar pa mora ne glede na to odobriti (potrditi) banska uprava sklepe občin. odborov o najemanju komunalnih posojil. F. K.—n.

V vsako hišo Domoljuba!

Tihotapske Anglezije. Carinskim oblastem je prišlo na ušesa, da je mnogo angleških žensk, ki se bavijo s tihotapljenjem dragocenih oblačil iz inozemstva v Anglijo. Uspehi tozadavnih preiskav so bili naravnost preosetljivi. Pokazali so namreč, da opravljajo la poseb celo ženske iz najvišjih družabnih krogov, ki uvažajo blago na ta način, da ga označijo na svojo lastno obleko.

Drevesa prestavljajo. V Ameriki prestavljajo ne samo hiše, marveč tudi drevesa se presajajo iz kraja v kraj. To se je zgodilo v Evanstonu, ko so izpred neke hiše prepeljali pred drugo hišo brestovo drevo. Telo zemlje na koreninah in dreves so skupno tehtali na 10 ton.

Brzotelefon. Nekemu hamburškemu inženjerju se je posrečila čudna in najdba, ki jo bodo, če se bo obnesla pri poskusih, že letos uvedli na nemški državni pošti. Izum je brzotelefon, ki omogoča z eno samo kretnjo spojiti zaželjeno številko. Naprava ima tablico, na kateri je zabeleženih 50 števil. Z enim samim pritiskom se dobi zveza s poslužnim naslovnikom. Iz-

Opozor! Kdor hoče imeti za Veliko noč lepo svetlo likane ovrtnike

(krogelce) je zadnji čas da jih takoj nese v pralnico in svetlo-likalnico v Škofjo Loko, Kapucinsko predmestje št. 25.

ANDREJ BERČIČ, pralnica in svetlo-likalnica

NOV POKLIC
za dame in gospode

z vpeljavo strojnega pletarstva v hiši. Zajamčen za teden ca. 1500 dt. ar ev mesečno, ker pravzaprav izgotovljeno blago, plačamo zaslužke za pletenje in dostavimo v izdelavo prajo. Pisliste že danes po hreznolacne prospekte na: Domata Pletarska Inštitucija št. 1, J. J. Kalit. Ma. Thor. Trebarj va 2.

Gramofone, radio-aparate, plošče, šivalne stroje in kolesa vam dobavi najcenejeje tvrdka

Zabavajte enik!

'APOLO'
LJUBLJANA, Miklošičeva c.
(Palača > GRAFIKA <)

Najboljši šivalni stroji in kolesa
so edino ADLER in GRITZNER za dom, obrt in industrijo v vseh opreham.

Izolator švicarski pletilni stroj
DUBIED

Poisk v vesenju brezplačen. — Niske cene

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika za vošč. Večletna ga anclja. Tudi na obroče.

Za spomladansko sezono se priporoča
JOSIP OLUP - Ljubljana

Trgovski prostori:

Stari trg 2, Pod Tranco 1, Kolodvorska 8

Velike moške obleke štofaste . . . od Din 260 — dalje
Velike moške hlače štofaste . . . od Din 80 — da je
Velike delovne hlače iz hlačevine od Din 44 — dalje
Otroške obleke od Din 80 — dalje

Kamgarni iz domačih, čeških in angleških tovarn vedno na zalogi. Obleke se zvršujejo tudi po naročilu po najnižji ceni. Velika zaloga moškega perila iz lastne tovarne >TRIGLAVA<. Trgovci znaten popust.

L. MIKUŽ

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo **Dežniki** Na veliko
Ustanovitveno 1839 Telefon 2282

Vi prihranite denar

že kupite štrange, vrvi, uzde in drugo vrvarsko blago samo tisto, ki ima privezan rdeči listek s pajkom in napisom >Grosupljec. To blago ni nič dražje od drugih vrst, pač pa mnogo boljše, tra a dalje čas in e izdelke slovenskih rok. Furati s temi štrangi mi in uzdam: je res veselje! Zavrnite drugo blago!

Ta varovalna znamka

garantira za najboljšo kvaliteto. — Zabavajte vse vrvarske izdelke samo s to znamko.

Štrange št.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Sena in otave

4—5.000 kg dobre sladke niške mrve in otave proda Anton Čehun, Zavrh 1, p. Kamnik.

Sadno drevje

za no-mladno saditev imam na prodaj 200 orehov dobre sorte ter večje število jabolčnih in hrušovih drevesc dobre sorte, večinoma vse iz sadnega izbora. Cene po dogovoru. — Anton Porenta, Crngrob št 9, pošta Škofja Loka.

Deset oken

komplet nih, dobro ohranjenih prav po ceni naprodaj. Naslov pri upravi Domoljuba" pod št. 3133.

Brezobrestno posojilo

za zidavo, nabavo parcele, za sprovedbo že obstoječe knjižnice v v. n. izbo na cenejše obresti dobite pri Zagrebški st. vbeno kreditni zadrugi zastopstvo >Tehnae, Ljubljana. Mestni trg 25/1. Išče mo poverjenike!

Dehlo za vsa kmečka dela s. rejmem. Naslov v upravi „Domoljuba“ pod št. 3221.

Manjše posestvo

takoj kupim. Eventualne ponudbe z opisom in navedbo cene je poslati na naslov: Seme Alojzij, Javorje pošta Smartno p. Litiji.

Pridno dekle, vajeno vsega kmečkoga dela takoj sprejem Klemen Jernej, Zg. Siska 12.

Vajenec za pilarsko stroko, v štiriletno učno doba, se spre me s hrano in s stanovanjem. Naslov v upravi pod šte v. 3242.

Kmečko dekle, vajeno poljskega in gospodinjskega dela spre mem. Naslov pod št. 3216 pri upravi „Domoljuba“.

Hiša, dvostanovanjska k. z vrhom (električna) naprodaj. Vprašati pri Ivan Koder, krojač kučnik 75 Ljubljana.

Čamernikova Soterska Sola Ljubljana, Dunajska cesta 36. Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 17 zastoj. Pisliste ponj! — Sprejeto učencev vsak čas

Mizarški vajenec

se sprejme. Stanovanje in hrana po dogovoru v hiši. Resinovič, mizarstvo. Grahovo pri Cerknici.

Stroj za krožno pletenje negovic z 2 cilindroma poceni prodam. Naz ov v upravi Domoljuba št. 3501.

Vajenec za mizarstvo Andriav Jos., strojno mizarstvo, Škofljica pri Ljubljani.

Velika noč brez novih čevljev in vesela. Izvrši Vam jih najbolje Jernej Jeraj, Zapoge, p. Smlednik.

Posestvo naprodaj!

Posestvo z vsemi gospodarskimi poslopji, vse v dobrem stanju. O oli hiše vrt in njiva, za 12 mernikov posevca. Cela površina posevca meri 14 1/2 ha. Je tudi še smrekov in bucov neizrekan go-d in obdelan vinograd. Več se po-zve pri pos. Lojze Lazar. L kve 1 pri Dobrniču.

Kmečkoga fanta

z dobrimi spričevali, do 28 let starega takoj sprejem za stalno na večjo kmetijo. Naslov v upravi pod št. 3481.

Hišo in rodoviten svet prodam v Rovtuh št. 24. Ignac Grum, Logatec 28.

Kovčarnico s stanovanjem in orodjem prodam. Naslov v upravi „Domoljuba“ pod šte v. 3469.

Fanta 13, 14 letnega vzajem v službo na kmetijo. Iv. Kobal, Zg. Kašelj 28 D. M. v Polju.

Za svolega oddamo 6 letnega krepkega in zdravega fantka sirota. Naslov se izve v upravi Domoljuba pod šifro Dobro delo.

Vajenec poštenih staršev se sprejme. — Mrhar Ivan, strojno mizarstvo, Stanežiče p. št Vidu.

Čopljene vinske trte kom. 60 para nudi Al. Grubar, Juršinci pri Ptuj.

2451
KLOBUKE za Veliko noč v lepi pestri izbiri dobite pri
VINKO BOGATAJ, Radovljica
klobučar

Sprejemamo popravila! Cene niške!

Za smeh

Kmečki sin se je v mestu raje potepal, kot pa da bi se učil. Konec šolskega leta je prišel domov in oče bi rad vedel, kaj se je že naučil.

>No, kako se pravi vile po latinsko?< je vprašal oče, ko je ravnc gnoj nakladal.

>Vilus,< je odvrnil sin. >A tako. Kako pa gnoj?<

>Gnojus,< je pojasnil malopridni sin. Oče je že malo sumil, da sin nič ne zna, vendar je vprašal še dalje, kako se pravi voz v latinščini. >Koretus,< se je odrezal sin. To je bilo zadosti. Razjarjen je planil proti sinu rekoč: >Zdaj pa takoj vzemi vilus in naloži gnojus na koretus, če ne, te bom nagarbus, da boš imel dostus.<

A.: >Katerega pa imamo danes?<

B.: >Ne vem. Poglej v časopis, ki ga imaš v žepu!<

A.: >Kaj mi to pomaga, ko je pa včerašnjil!<

Petač: >Kaj bi ti napravil, če bi ti jaz dal tisoč dinarje?<

Mejač: >Najprej bi jih preštel, če štima.<

Prvi uradnik: >Kaj bi bilo največje žedo v letu 1932?<

Drugi uradnik: >Povišanje plač.<

Učitelj: >Vsi smo si enaki. Imamo dva roki, dve nogi, dvoje oces, en nos, eno brado...<

Mali Francek: >Prosim, gospod učitelj, moj oče imajo dve bradi.<

Brečkova dva zakonska sta se zopet prepirala: >Seveda, vi moški ste taki, pri esem ušesu notri, pri drugem ven.<

>Tako je. Pri vas ženskah gre pa notri skozi obe ušesi, ven pa skozi usta.<

>Tako, praviš da ti je Betka vrnila beljantni prstan, ki si ga ji podaril?<

>Da. In celo tako nesramna je bila, da je na zavoj napisala: Previdno!! Steklo!!!<

Stara, bojazljiva gospa je hotela prvič v življenju potovati v Ameriko. >Ali pa je parnik, ki odpluje v sredo, res zadostno varen?< je skrbno spraševala agenta.

>Gospa, brez skrbi, že več kot petnajst let vozi ta parnik in še nikoli se ni potopil, je pojasnil agent prostodušno.

>A, potem pa že. Dajte mi listek za drugo razred.<